

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Izvoz in razvoj

O izvozu je bilo v zadnjih letih pri nas izrečenih toliko besed kot še nikoli. Razdelitev deviz povzroča državni prepir, novi devizni zakon si le težka utira pot mimo številnih pripomb in nasprotujočih si stališč. Teža tujih dolgov je huda, vsakdanja borba za devize je zato v ospredju izvoznih prizadevanj. Nedolgo tega je rodila celo sporno parolo o izvozu za vsako ceno.

Kar nekako v ozadju je zato pravi pomen izvoza, izvoza kot neobhodne sestavine svetovne delitve dela, izvoza kot učinkovitega spodbujevalca razvoja. V tovarnah, ki so odprte v svet, ne morejo biti zadovoljni, dokler vsaj polovico svojih izdelkov ne prodajo na tuje, po cenah seveda, ki niso nižje od domačih. Kajti iskanje konkurenčnosti z zniževanjem izvoznih cen pomeni prelaganje bremena na ramena domačega kupca, kar pa ne gre v nedogled. Prava rešitev so le kvalitetno in poceni narejeni izdelki.

Nekaj takšnih primerov imamo. Elan smuči na tujem prodaja dražje kot doma, Almirine ročne pletenine gredo v Ameriki za meč, Alpinin novi smučarski čevlji na tujem ni več cenejši kot doma. Za vse te tovarne je značilno, da so pravočasno dale velik poudarek svoji razvojni službi, izvirnosti in ustvarjalnosti. Na tekočem so z razvojem v svetu, brez tega dobrega iztržka v hudi svetovni konkurenci ni.

Dober primer razvojnega capljanja je čokolada. Leška tovarna doma nima prave konkurence, težave pri uvozu kakava so nastale, ko je napočila borba za devize. Čokolade tako nekaj časa na trgu sploh ni bilo. Ker na tujem čokolado izdelujejo bolje in ceneje, je izvozna prisila čokolado na domačem trgu silno podražila, za posušeni žep domačega kupca je postala predraga. Tovarna je zašla v slepo ulico.

Rešitev je torej le v razvoju, nenehnem stiku z razvojem v svetu, saj si le tako lahko odpiramo vrata dobrega izvoza.

M. Volčjak

Alpinin izvirni smučarski čevlji na tujem ni cenejši kot doma. Foto: F. Perdan

Gimnazijski profesorji prekinili delo

Kranj — V petek, 8. novembra, po glavnem odmoru profesorji kranjske srednje šole pedagoške, računalniške in naravoslovno-matematične smeritve niso šli v razrede. Za eno uro so prekinili delo in terjali takojšnji sestanek z občinskim političnim vodstvom. Razlog za dogodek je, kot sami pravijo, »neuvajljavanje namoupravnega sistema v izobraževalni skupnosti in nezagotavljanje ekvivalentnih pogojev srednješolskim učiteljem«, neposreden povod pa zasedanje republiške izobraževalne skupnosti, ki je prejšnjega dne odločala o razdelitvi sredstev.

Profesorji so zahtevali troje: naj se spremenijo merila za vrednotenje del in nalog, tako da bi, denimo, za čimliko od izobraževalne skupnosti prejeli 25.000 dinarjev, za profesorja pa 78.000 dinarjev; naj se še letos (1985) zagotovi, da se bo razpolovilo nastojanje dohodkov v šolstvu v primerjavi z gospodarstvom; naj čim prej zagotovijo enako rast osebnih dohodkov v vzgoji in izobraževanju kot v gospodarstvu, se pravi, v skladu z resolucijskimi določili. Dejali so tudi, da bi se bilo treba pomeniti tudi racionalizaciji sistema posebnih izobraževalnih skupnosti, ter o reševanju gromotnega položaja srednjega šolstva, ki naj bi se preselilo bliže občini.

Občinski politični vrh je sicer soodločal za zahtevami gimnazijskih pro-

fesorjev, ki jih le-ti postavljajo že od pomladi, ne pa tudi s potjo, po kateri so jih skušali uveljaviti. Ubrati bi morali legitimne, samoupravne poti saj so slednjič vzgojno-izobraževalna ustanova, razen tega pa tudi dijakom pojasniti, kje je srž problematike.

Več o ozadju dogodka in o težavah, ki tarejo to kranjsko šolo, na zadnji strani.

D. Ž.

Festival alpinističnih filmov v Kranju

V Kinu Center si bodo ljubitelji alpinističnih filmov lahko ogledali osem najboljših iz zadnjih let. Predstavi bosta v petek in soboto, 15. in 16. novembra, ob 20. uri. Naslovi filmov *Samostani, pripeti v nebo*, *Skriti vrh*, *Proti deveti stopnji*, *Trije dnevi na velikano-tem grebenu ter Makalu*, *Kdor je pogumen*, *Lotse in Yalung Kang* obetajo prijetna in kvalitetna alpinistična večera.

Vstopnice so v predprodaji v pisarni PD Kranj, na dan predstave pa od 15. ure dalje pri blagajni Kina Center.

Izkupiček v človekoljubne namene

Že nekaj let se novembra začne akcija Rdečega križa Slovenije, v kateri delovne organizacije ob prodaji odpadnega papirja namenijo izkupiček v humanitarne namene. Zbiranje odpadnega papirja in vračanje surovin industriji ni novo, res pa je, da je v zadnjih letih prav organizacija Rdečega križa spodbudila zbiranje papirja; zdaj v Sloveniji zberemo kar okoli 40 odstotkov starega papirja glede na porabo. S to številko pa se že lahko primerjamo z razvitimi deželami. Po drugi strani pa količina zbranega papirja ni dovolj za vse zmogljivosti, ki jih ima industrija papirja.

Akcija zbiranja starega papirja je koristna tudi za humanitarne namene. Rdeči križ Slovenije namreč prosi delovne organizacije, da novembra nakažejo izkupiček od prodane odpadnega papirja RK Slovenije za posodobitev mladinskega zdravilišča in okrevališča Rdečega križa na Debelem rtiču. Tu se je samo letos zdravilo več kot 9000 otrok iz vse Slovenije, predvsem takih, ki bolehalo za boleznimi dihal, tu pa letujejo tudi zdravi otroci in otroci iz socialno ogroženih družin. Delovne organizacije lahko naroče odkupnim organizacijam, da izkupiček od prodane odpadnega papirja namenijo na žiro račun Rdečega križa Slovenije št. 50101-678-51579 s pripisom Od papirja.

Večja pristojnost izdajateljskih svetov

Ljubljana — Tiskovni svet pri predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije je 5. novembra razpravljal o predlogu novega zakona o javnem obveščanju ter dolgoročnem razvoju RTV v Jugoslaviji. Govorili so predvsem o zagotavljanju družbene vpliva na sredstva javnega obveščanja. Družbeni organi upravljanja (izdajateljski sveti, skupščine) naj bi imeli po novem zakonu večje pristojnosti pri načrtovanju, vsebinski zasnovi, kadrovski politiki, ce-

nah in naročnina, statutu in drugih samoupravnih aktih ter zaključnih računih. V pristojnosti delavcev bo ostalo odločanje o delovnih razmerjih in delitvi dohodka oziroma osebnih dohodkov. Programski sveti in sosveti bodo ohranili svojo vlogo. V razpravi so opozorili na dosedanje slabosti pri delu izdajateljskih svetov, pojavljajo se tudi različna stališča glede njihove pristojnosti. Poudarili pa so, da ne more biti predmet podružbljanja le uredniška politika, temveč tudi zagotavljanje denarnih sredstev.

Na gradivo o dolgoročnem razvoju RTV v Jugoslaviji ni bilo večjih pripomb, v bodoče kaže nameniti več pozornosti skupnim akcijam.

JR

Za 87 milijonov dinarjev prihranka

Jesenice — Septembra in oktobra so odbori za gospodarstvo v jeseniški Železarni obravnavali šestnajst predlogov tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in zamisli ter jih odobrili.

Dvaintrideset novatorjev jeseniške Železarne je prejelo za 911 tisoč dinarjev posebnih nadomestil ali 1,04 odstotka od ugotovljenih koristi. Skupni prihranek za jeseniško Železarno znaša več kot 87 milijonov dinarjev.

D. S.

Gripa pred vrati

KRANJ — Tako kot že vrsto let doslej se tudi letos v zdravstvenih organizacijah pripravljajo, da bi s preventivnim cepljenjem zavarovali najbolj ogroženo prebivalstvo pred morebitno epidemijo gripe. Pripravljeno cepivo — tako imenovano mrtno cepivo — je prilagojeno virusom gripe, za katere se pričakuje, da bodo letos povzročali gripozna obolenja. Zdravniki priporočajo cepljenje predvsem starejšim ljudem s kroničnimi obolenji. V kranjskem zdravstvenem domu so že objavili datume tako za prvo kot drugo cepljenje. Prvo cepljenje bo v ponedeljek, 18. novembra, od 9. do 12. ure ter v torek, 19. novembra, od 16. do 19. ure. Drugo cepljenje pa bo decembra: v ponedeljek, 23. decembra, od 9. do 12. ure in v torek, 24. decembra, od 16. do 19. ure — v prostorih zdravstvenega doma Kranj. Cepljenje (prvo in drugo skupaj) stane 500 din.

Športna pižama in smreka brez vej

Sobotno dopoldne v pritličju škofjeloške Name. Brskam po polici s pižamami, kar prodajalko spravi v nejevoljo. Tudi sama težko najde pravo številko, ko jo potegne iz vrečke, se mi zdi preširoka, rokavi in hlačnice pa prekratki. To njeno nejevoljo še poveča. Rada bi drugačen, športen kroj, si drznem reči. Tedaj njena jeza prekipi. Pograbi pižamo, mi obrne hrbet in na glas pravi sodelavki: »Ha, ha si slišala, tale hoče imeti športno pižamo, ha, ha športno pižamo!« Osuplost mi zapre usta, odidem brez besed.

Tovarniška prodajalna LIP-a na Bledu. Za pultom štiri prodajalke, kupujem sama. Stenske obloge. Kar na dvorišču si jih pogledje, mi pravijo, ne da bi se katera dvignila s stola. Tako sama hodim med kupi oblog na dvorišču in iščem takšne, ki bi imele kar najmanj grč, vsaj črnih ne. Iz skladišča prihlača mladenič, pobaram ga, če imajo morda obloge razvrščene po kvaliteti, in dodam, da bi rada takšne s čim manj grčami. Čudno me pogleda in pravi: »Si že kdaj vidla smreko brez vej!« Zakrohota se sam sebi in odide. No, oblog seveda nisem kupila.

Ljubljanska Metalka. Kupujem talne obloge. Prodajalcu se nikamor ne mudi, njegova sapa mi pove, da je rahlo okajen. Čakamo, da konča pomenek s prijateljem. Ženska, ki je račun že plačala in čaka, da ji bo izročil blago, postane nestrpna. »Mudi se mi na avtobus«, dvigne glas. Prodajalec se ležerno obrne, no malo boste že počakali, jaz sem včeraj čakal pri zdravniku pet ur, pravi in brunda, kako so ljudje sitni.

Časi so se neusmiljeno spremenili, denarja imamo vse manj, skladišča pa so vse bolj polna. Ponekod pa se prodajalci še vedno obnašajo po starem, ko so bili razdeljevalci in ne prodajalci blaga. Vendar so takšni časi nepreklicno mimo, le kdaj se bodo vsi zavedli tega.

M. Volčjak

Izobraževalni center Intertrade v Radovljici — Ob hotelu Grajski dvor v Radovljici je Intertrade iz Ljubljane zgradil izobraževalni center IBM, ki ga bodo slovesno odprli v petek, 22. novembra. Objekt so zgradili dokaj hitro, tudi njegova zunanja podoba se prijetno vključuje v podobo starega dela Radovljice. Gradnja je veljala 60 milijonov dinarjev, dosti več bo vredna sodobna računalniška oprema. Center bo namenjen izobraževanju kadrov za delo na računalnikih IBM, v Radovljici bo jugoslovansko središče tovrstnega šolanja, izobraževalni program pa nameravajo še razširiti. Foto: F. Perdan

VAŠ TURISTIČNI SERVIS

KOMPAS
KLANJ
tel.:
28-472
28-473

Starost ne potrebuje le žlice in postelje

Čeprav se v Sloveniji že najmanj dve desetletji ukvarjamo z organizacijo družbene skrbi za starostnike, pa kaj dosti dlje od gradnje domov za upokojence nismo prišli — Sosedstva pomoč, laična nega na domu, dejavnosti, ki bi vključevale starejše predvsem v krajevni skupnosti — vse to sicer obstaja, a še zdaleč ne dosega potreb prebivalstva — Pripombe z regijskih posvetov v okviru SZDL bodo osnova za akcijski program

Kranj — To, da človek ne živi samo od kruha, velja prav gotovo za vsa starostna obdobja. Starost pa naj bi bila tisto obdobje, ko naj bi človek imel dokončno urejeno tudi stanovanje in vse drugo, kar si je pridobil z dolgoletnim delom. Toda čeprav večina starostnikov — to je ljudi nad 65. letom starosti — brez večjih problemov uživa jesen življenja in v tem obdobju ne potrebuje nikakršne pomoči, pa to za okoli 20 odstotkov starih ljudi ne velja. Večina od teh vsaj občasno potrebuje posebno skrb, še posebej takrat, kadar zbolijo ali kako drugače obnemore, da ni sposoben povsem skrbeti zase. Takrat imamo sicer rešitev — domove upokojencev, kjer je trenutno prostora za okoli 5 odstotkov starostnikov, vendar pa je še vedno največ takih, ki domsko varstvo na stara leta odklanjajo, povsem samostojni pa niso.

Prav o teh vprašanih — koliko smo v družbi pripravljene nuditi starostnikom in kako smo organizirani — so zdaj po regijah posveti, ki jih organizirajo medobčinski sveti SZDL. Na posvetu v Kranju, kjer so v sredo govorili o problemih starostnikov na Gorenjskem, se je pokazalo, da po občinah različno organizirajo pomoč starim ljudem. Kranjske izkušnje kažejo, podobne pa imajo tudi v tržiški in škofjeloški občini, da se v sosedstvo pomoč radi vključujejo tudi šolarji, znova pa je zažvela tudi laična nega na domu, le-to so v Kranju organizirali pri Rdečem križu. Vendar pa so ugotovili, da enotnih receptov ni: ponekod je organizacija Rdečega križa tisti naslov, kamor se ljudje obračajo po pomoč, drugje se kot organizatorji skrbi za stare pojavljajo domovi upokojencev, centri za socialno delo ali zdravstveni domovi.

Čeprav naj bi bila družina tista, ki naj bi na starost nudila starostniku varnost in dom, z vključevanjem v družinske naloge in skrbi pa tudi za določeno življenjski smoter, ki je staremu človeku še kako potreben za vitalnost, pa teh vsekar najboljših rešitev ni mogoče najti prav za vse starostnike. Žal postajajo v zadnjem času domovi upokojencev ne le domovi za zdrave starostnike, temveč vse bolj nekakšne drugorzredne bolnišnice za nego bolnikov, ki ne sodijo ne v bolnišnice ne v domačo nego. Vse to pa prinaša tako finančne probleme kot tudi kadrovske probleme kot tudi oskrbovanci sami. Nad tem vprašanjem, ali se bodo domovi za upokojence sčasoma spremenili v domove nepokretnih starostnikov,

se vendarle kaže zamisliti. Domov namreč nismo gradili, in jih verjetno ne bomo, za generacijo, ki bo povsem nemočna in nepokretna odštevala svoje dni, temveč za ge-

Nekaj mnenj s posveta

P. Tulipan: Pokojnine nekaterih upokojencev so tolikšne, da si vsak niti domskega varstva ne more privoščiti, četudi bi ga potreboval. Po drugi strani pa se je treba vprašati, zakaj morajo biti osebni dohodki zaposlenih v domovih za upokojence tako nizki.

Z. Pogačnik: Dodatek za pomoč in nego lahko dobi le upokojenec. Kaj pa drugi, na primer gospodinjice, ki so tako imenovane vzdrževane osebe. Menim, da bi takšen dodatek lahko pripadal vsakemu starostniku, ki postane nepokreten in potrebuje trujo pomoč in nego.

P. Stare: V domovih za upokojence je zdaj že tudi do 80 odstotkov nepokretnih oskrbovancev, domovi se torej spreminjajo v bolnišnice, kar pa nečemo postati. Razen tega pa je tudi prispevek zdravstvenih skupnosti k dnevnim oskrbam takih oskrbovancev pri nas nizek, med najnižjimi v Sloveniji.

neracijo, ki hoče svojim poznim letom dodati še kaj življenja: to pa omogočajo s krajevno skupnostjo povezani domovi, s kadri, ki dosti vedo o gerontologiji in ki znajo življenje v domu organizirati tako, da je zanimivo ne le za stanovalce, temveč tudi za okolje, v katerem delajo. To pa je vprašanje, s katerim se pri nas še ne ukvarjamo dovolj.

L. M.

Pomladiti vodstvo

Radovljica — V krajevni skupnosti Radovljica živi več kot 6 tisoč ljudi, kar je skoraj petina prebivalstva radovljiške občine. Njihova družbenopolitična aktivnost je v zadnjem času zamrla, več kot dve tretjini priseljenih krajanov nista dejavni. Takšna je bila ugotovitev programsko-volilne seje krajevne konference SZDL, ki je bila 5. novembra. Podkrepili so jo z dejstvom, da so se seje udeležili večinoma starejši, ki jih običajno srečujemo na sestankih.

Predsednik krajevne konference SZDL Stanko Adam je bil zaskrbljen zaradi takšnih razmer in je dejal, da je treba pomladiti vodstvo. Socialistične zveze in krajevne skupnosti. V program dela so zapisali tudi pozitivne dela uličnih in vaških

Delegatska neodgovornost

V četrtek, 14. novembra, naj bi se ponovno sestel zbor uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj

KRANJ — Po končanem skupnem zasedanju obeh zborov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj v četrtek, 31. oktobra, bi moral nadaljevati zasedanje še zbor uporabnikov. Na dnevnem redu sta bili še dve precej pomembni točki: obravnava zahtevkov za varstvo pravic in sprejem razpisa za dodelitev posojil družbenim pravnim osebam iz združenih sredstev vzajemnosti.

Ko pa je bilo skupno zasedanje končano, se je izkazalo, da je od 50 prisotnih delegatov v zboru uporabnikov na začetku zasedanja ostalo na seji še 27 delegatov. Od začetne precejšnje večine in sklepčnosti se je tako udeležba zmanjšala na slabo tretjino vseh delegatov zbora.

In posledice takšne neodgovornosti posameznih delegatov? Najmanj to lahko ugotovimo: razpis za dodelitev posojil bo obravnavan (in najbrž tudi sprejet) najmanj štirinajst dni kasneje kot bi lahko bil. Seveda to pomeni tudi štirinajstnevno podaljšanje vseh ostalih postopkov na podlagi sprejetega razpisa. To pa že ni več tako enostavno, saj se posojila na Planini III nanašajo na objekte 4 B, 9 Ct, 1 B, 6 A, 7 A, 18 A, 15 B in 19 A, na bloke Kotlarna, na Korotan, Senčur in Podstrehe, ki so v programu prenove in preureditve. Tudi številka o skupni vsoti posojil je dovolj zgornja: 180 milijonov dinarjev. In nenazadnje bo takšno odlaganje in ponovno sklicevanje seje povzročilo precejšnje težave v organizacijah združenega dela pri sofinanciranju gradnje stanovanj.

Ponovna seja delegatov v zboru uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj je sklicana za četrtek, 14. novembra, opoldne.

A. Ž.

odborov ter za ljudi privlačnih oblik delovanja. Preko uličnih odborov bodo skušali oživiti stanovanjsko samoupravo, prav tako s pomlajevanjem hišnih svetov in z ustanovitvijo sveta stanovalcev pri kajevni skupnosti. Pričakujejo tudi večje sodelovanje osnovnih organizacij Zveze komunistov na njihovem območju.

Za novega predsednika krajevne konference SZDL so izvolili Miroslava Birka, za a podpredsednika Franca Marklja in za tajnico Marjano Rebernik. Opredelili so se tudi glede kandidatov za novo vodstvo občinske konference SZDL Radovljica. Sodili so, naj bi za predsednika kandidiral Anton Toman z Brezj, za podpredsednika Drago Buh iz Radovljice in za sekretarja Bogo Odar iz Bohinjske Bistrice.

medtem ko gre za nekaj manjših popravkov zaradi zaščite kmetijske zemlje še na ureditvenem območju naselja.

V Seničnem so predlagali povečanje površin za zidavo pod vasjo na desni strani ceste Križe—Golnik. Predlog bo treba strokovno preveriti z vidika omejitev, ki jih narekuje cesta, raba kmetijskih zemljišč in urbanistični pogoji za gradnjo hiš.

V Jelendolu so dejali, naj bi čimprej dogradili cesto od Čadovelj do Doline. Ta čimprej je seveda odvisen zlasti od denarja.

To so glavne pripombe krajanov na osnutek dolgoročnega plana razvoja tržiške občine do leta 2000. Kot je povedal predsednik občinskega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja Dušan Koren, je bilo več razprave o dogovoru o temeljnih srednjeročnega plana razvoja. Ljudje so ga pojmovali kot najbolj živ del družbenega planiranja, ki je tudi najbolj konkreten.

Za ceste dva odstotka iz dohodka

Vsi so se strinjali, da je problematika na področju komunalne infrastrukture tako velika, da je treba zanjo zagotoviti več denarja kot ga je na voljo zdaj. To pomeni, da bi dva odstotka iz dohodka zbirali za posodobitev, gradnjo in obnovo cestnega omrežja, 0,6 odstotka več denarja kot doslej za gradnjo kanalizacijskega omrežja, dodatno pa

Pred problemsko konferenco v Kranju

Veliko zahtev, malo možnosti

Anuška Soklič, predsednica Komiteja za družbeno planiranje v Kranju

Anuška Soklič, predsednica Komiteja za družbeno planiranje v Kranju: »Javne razprave v krajevnih skupnostih so bile tokrat drugačne, pokazale so na druge probleme — V komunalni izstopajo ceste in telefonija, pri družbenih objektih pa športni — Skrb za varstvo najboljše kmetijske zemlje.«

Kranj — Delegati problemske konference v Kranjubodojutri, v sredo, ob 16. uri pred začetkom druge seje, ki jo sklicuje občinska konferenca socialistične zveze, dobili še eno delovno gradivo. Poleg osnutka dogovora in samoupravnih sporazumov SIS (siva brošura) ter gradiva Stokovne službe SIS (vsa ta gradiva so bila že nekaj časa v javni razpravi) bo predložena še ocena javnih razprav o razvoju občine do leta 1990, ki so bile minuli mesec v krajevnih skupnostih v občini. Bile so živahne in večkrat je bilo slišati, da so bile predvsem bolj zavzete in temeljite kot v organizacijah združenega dela. Pravzaprav je škoda, da tudi tega gradiva delegati niso dobili vsaj nekaj dni pred sejo problemske konference. Vendar, kot meni predsednica Komiteja za družbeno planiranje v Kranju Anuška Soklič, to ne bi smelo vplivati, da konferenca ne bi odgovorila na posamezna vprašanja.

»Javne razprave v krajevnih skupnostih v občini so bile povsod dokaj uspešne. Udeležba je bila večja od običajne. Predvsem pa so bile zelo živahne. Krajski so izkoristili možnost, da v razpravah o planih povedo in zahtevajo tisto, kar želijo, kar jih tare in kar naj bi rešili: če ne več, vsaj enega od perečih problemov. Mislim pa, da so se tudi razlikovali od tistih v prejšnjih obdobjih.«

»V čem pa je bila razlika?«

»Pokazale so na druge probleme. Na komunalnem področju so izstopale predvsem ceste in telefonija. Pri družbenih objektih so bili športni objekti. Ena od sedanjih značilnosti pa je tudi, da so se v večini krajevnih skupnostih zavzemali za varstvo najboljše kmetijske zemlje in za premišljeno pozidavo.«

»Pri cestah je bilo najbrž veliko zahtev?«

»Bilo jih je veliko, tudi najostrejših. Krajevna skupnost Jošt, na primer, zahteva ureditev cestne povezave od Stražiške naprej. Podobila ureditve ceste do Jamnika. Trboje prav tako ureditve ceste do Trboj, v Stražišču ureditve Škofjeloške in Krožne ceste itd. Nekaj podobnega je s telefonijo. Ta vprašanja bo treba s Podjetjem za PTT posebej obdelati. Zanimivo pa je tudi, da so pri komunalnih vprašanjih takoli za cestami avtobusna postajališča.«

»Kaj pa menite o realnosti želja in potreb v krajevnih skupnostih?«

»Raje bi rekla o možnosti. Želja in tudi upravičenih zahtev ter potreb je veliko, možnosti pa malo. Že zdaj namreč lahko čisto natančno izračunamo, koliko lahko namenimo za posamezna področja in dejavnosti. Prav zato je sedaj za vrsto želja in zahtev odgovor: ne. Za primer naj povem, da bi zahteva krajevne skupnosti Jošt za ureditev njihove ceste terjala toliko denarja, kot ga je na voljo za vse ceste v občini za pet let.«

»V sedanjih razpravah je bilo slišati mnenje, da bi se Kranj izvelkel iz sedanjega slovenskega povprečja in dosegel nekaj več v razvoju, če bi se zavestno odločil za približno 2 odstotka večji prispevek od bruto osebnih dohodkov?«

»Mislim, da se je sedaj o tem težko opredeljevati in to tudi utemeljevati.«

»Kaj pa naj bi potem opredelila problemska konferenca?«

»Predvsem naj bi odgovorila na vprašanja o skupnih nalogah in ciljih. Po sedanjih razpravah naj bi privedla k ustreznemu dogovoru, ki bo čimbolj zadovoljil vse in bi bil hkrati usklajen z materialnimi možnostmi v prihodnjih petih letih. Mislim pa, da konferenca, kot je zastavljena, takšen odgovor tudi lahko da.«

A. Žalar

Planiranje v tržiški občini

Večina pripomb na rabo prostora

Tržič — V tržiški občini se zaključuje javna razprava o osnutku dolgoročnega plana razvoja do leta 2000 in o dogovoru o temeljnih srednjeročnega plana razvoja občine za naslednjih pet let. Pripomb na oba dokumenta je precej, zlasti iz krajevnih skupnosti, kjer je izvršni svet vodil organizirano javno razpravo. Povsod pa prevladuje enotna ocena, da sta dokumenta dobro pripravljena in stvarna.

Večina pripomb iz krajevnih skupnosti se nanaša na prostorski del dolgoročnega družbenega plana, pri čemer so se ljudje z glavnimi usmeritvami razporeditve dejavnosti v prostoru strinjali.

V Žiganji vasi ostane zemlja kmetijska

V Podljudelju so ponudili novo lokacijo za kamp pri restavraciji in trgovini v vasi. Na ta način bi bolje izkoristili sedanjo družbeno infrastrukturo, novi kamp pa bi stal na slabem zemljišču.

Na Brezjah pri Tržiču so predlagali skrčenje območja, predvidene za pozidavo. Predvidenih je deset hektarov, vendar bolj kot evi-

dencia možnega prostora za pozidavo ne glede na časovno obdobje. Obveljal je predlog, naj bi do leta 2000 pozidali največ dva hektara površin.

Ljudje iz Kovorja dajejo prednost novi lokaciji pokopališča med Bistrico in Kovorjem. Do takrat pa je potrebno zagotoviti razširitev starega pokopališča. Predlagajo tudi racionalno rabo zemljišč. V skladu z investicijskimi plani industrije je treba razmejiti površine, ki bodo namenjene razvoju industrije, in površine, ki bodo ostale kmetijske. Na teh je treba izboljšati proizvodnjo.

V Pristavi vidijo svoj prostorski razvoj za družbeno infrastrukturo na lokaciji Primožkovega kompleksa. V zvezi z načrtovano porabo energije glasno poudarjajo ekološki vidik.

V Sebenjah so za spremembo opredelitve na območju zazidalnega načrta Žiganja vas II. Pravi, naj se umakne, zemljišče pa namesti trajni kmetijski rabi, čeprav je bila gradnja tam že začeta in bi zakon nadaljnjo zidavo dopuščal. V podobnem smislu bo popravil tudi zazidalni načrt Žiganja vas I,

na osnovi samoupravnega sporazuma zajemali denar za dograditev vodovodnega omrežja.

Izpostavljena je bila tudi problematika gradnje telefonskega omrežja, saj je južni del občine, ki je vezan na centralo v Križah, s telefoni domala nepokrit. Izvršni svet je pripravil vprašanje rešiti, ne glede na slabši materialni položaj in motivacijo PTT podjetja.

Na področju družbene infrastrukture, razen prepotrebne investicijskega vzdrževanja sedanjih objektov in nadomestne gradnje vrta Palček, v naslednjih petih letih ne bo naložb.

Krajski so se zavzeli za gradnjo novega elektroprovodnega omrežja med Žejami in Tržičem, dograditev plinovodnega omrežja in naložbo v skupno kotlovnico v tovarni Zlit.

Industrija naj pove, kaj misli

Pavel Kralj, predsednik komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo, je dejal, da pripomb na ponujena dokumenta iz tržiškega združenega dela ni bilo, razen tistih, ki so bile posredovane že na skupščinskih zborih. Poslali pa so jih iz interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij; več na dogovor o temeljnih srednjeročnega plana kot na dolgoročni plan razvoja.

Družbenopolitični zbor, na primer, je opozoril, da v dokumentu manjka poglavje investicij, potrebnih za rast gospodarstva. V predlogu so investicije sicer zajete, vendar brez števil. Ponujena je možnost, da denar za perspektivne programe združuje celo tržiško gospodarstvo, ker so bančni krediti dostopni, vsak kolektiv zase pa mora doolj denarja. Kdor bi prispeval najboljše programom, naj bi dobil.

Upoštevana je tudi pobuda skupnem informacijskem sistemu v Peku, na katerega bi se prek tega minimalov priključilo vse družbeno delo. Prav tako so dobili zamisljena tudi nova skupna postajališča na industrijski coni ter sklop na organizacija transporta.

Načelne pripombe Socialistične zveze se nanašajo na prestrukturiranje tržiškega gospodarstva, naj ne spreminja panog, ampak izboljša tehnologijo in kadrovskega stavo zaposlenih.

Značilna je tudi pripomba, da premalo obdelan industrijski razvoj. Pavel Kralj pravi, da obseva vrsta vzporednih dokumentov, ki ga podrobneje opredeljujejo, zlasti še srednjeročni plan razvoja, ki bodo sprejemali spomladi. Zato zdaj čas, da se industrija ozirajo celotno gospodarstvo zdrami in pravi, kako misli naprej. Naj delovna skupna pišejo občinski razvojni osnovni nosilci planiranja.

H. Jelovčan

Srečanje delavcev Elektro Gorenjske Na Gorenjskem le 5 odstotkov potrebne elektrike

Na Gorenjsko je treba elektriko pripeljati od drugod, saj jo pridobijo le 5 odstotkov — Toliko večji pomen imajo zato prenosne in distribucijske naprave, kjer so trenutno velike naložbe — Delavce Elektro Gorenjske jezijo bajke o visokih plačah

Kranj — V petek, 8. novembra, so se v dvorani Gorenjskega sejma na vsakoletnem srečanju, ki mu pravijo dan samoupravljalcev, zbrali delavci Elektro Gorenjske. Povabili so tudi upokojeince in delavce gradbene skupine Elektro Kočevje, ki so lani pomagali pri odstranjevanju posledic hudega neurja. Srečanja pa se je udeležil tudi Jakob Piskernik, predsednik republiškega komiteja za energiko.

Podelili so priznanja, v kulturnem sporedu sta nastopila kvartet Spev in plesna skupina Krik iz Ljubljane, igral je ansambel Triglav, slavnostni govornik pa je bil direktor Elektro Gorenjske Drago Štefe. Uvodoma je povedal, da na Gorenjskem pridobijo le 5 odstotkov potrebne elektrike in da se je v letošnjih desetih mesecih poraba povečala za 3 odstotke, kar je v primerjavi z doseženim družbenim proizvodom preveč. Več pozornosti bodo torej morali porabniki nameniti specifični porabi in enoto družbenega proizvoda.

V zadnjih petih letih so delavci Elektro Gorenjske postavili nove razdelilne transformatorske postaje v Radovljici, Škofji Loki, na Primškovem pri Kranju in na Jesenicah, kjer bo za obratovanje pripravljena prihodnje leto. V daljnisko upravljanje pa so vključili postaje v Medvodah. Na Gorenjskem zdaj obratuje 15 distribucijskih razdelilnih postaj z 32 transformatorji ter dve pomembnejši razklopilni — razdelilna postaja Primsko in razdelilna transformatorska postaja Naklo. S sistemom daljniskega nadzora in vodenja nadzorujejo vse pomembnejše distribucij-

ske razdelilne transformatorske postaje, vendar ne vseh enako kvaliteto. Bodoče naloge so prav širjenje tega daljniskega nadzora in upravljanja ter programske opreme za procesni sistem vodenja. V prihodnjih petih letih pa bodo po-

Lani je minilo sto let od začetkov elektrifikacije na Slovenskem, prva žarnica je na mestnih ulicah zasvetila prav v Škofji Loki, elektriko je dajala tedanja Krennerjeva elektrarna. Ob prehodu stoletja je bilo v Sloveniji 35 elektrarn s skupno močjo treh megavovtov. Zdaj imajo 1954 megavovtamperov moči, od tega 623 v vodnih elektrarnah in 1331 v toplotnih vključno z jedrsko elektrarno. Stoletna tradicija se zrcali v obvladani tehnološki, strokovni in pripadnosti delavcev ter zanesljivosti delovanja elektroenergetskega sistema na Gorenjskem, ukrepi ob okvarah so hitri.

stavili novi razdelilni transformatorski postaji v Trzinu in na Zlatem polju v Kranju ter druga transformatorja v Škofji Loki in Radovljici. Pri srednjepetostnem omrežju pa so zasnovali prehod z sedanjega 10-kilovoltnega na 20-kilovoltni nivo.

Na področju prenosa elektrike, za kar skrbi delovna organizacija Savske elektrarne, pa imajo velike naložbe. Grade vodno elektrarno Mavčiče, razdelilno transformatorsko postajo Okroglo, širijo stikalnišče pri vodni elektrarni Moste, postavljajo daljnovod od Beričevega od Okroglega in naprej do Jesenic.

Drago Štefe, direktor Elektro Gorenjske je spregovoril o delu v zadnjih letih in bodočih nalogah ter osvetlil splošne probleme slovenskega elektrogospodarstva. Foto: F. Perdan

Drago Štefe je spregovoril tudi o splošnih denarnih težavah elektrogospodarstva, ki jih kroji cena električne energije, določa jo zvezni izvršni svet, kar poraja prepad med zahtevami po samoupravnem dogovarjanju in etatizmom, ki je pesek v oči poštenemu delu in prizadevnemu poslovanju. V tem srednjeročnem razdobju je bil finančni rezultat le lani pozitiven, reševali so se z zniževanjem amortizacije in rezervnim skladom, leta 1983 pa je imelo slovensko elektrogospodarstvo izgubo. Nove zakonske pretnje pri izplačevanju osebnih dohodkov v organizacijah z iz-

Na petkovem srečanju 485-članskega delovnega kolektiva Elektro Gorenjske, ki ima dve temeljni organizaciji v Kranju, eno pa v Zirovnici, so podelili priznanja delovnim jubilarantom: 17 za trideset let dela, 22 za dvajset let in devet za deset let dela. Podelili so tudi nekaj priznanj organizacijam in posameznikom. ELEKTRU KOČEVJE so priznanje podelili za pomoč pri odpravljanju posledic neurja februarja lani, ELIMU JESENICE za uspešno poslovno sodelovanje, GRADBENEMU PODJETJU BOHINJ za uspešno sodelovanje pri gradnji objektov, novinarki GORENJSKEGA GLASA MARJI VOLČJAK za stalno in objektivno poročanje o položaju energetike na Gorenjskem in v širšem slovenskem prostoru, DARJU STEBEJU IZ TOVARNE TRANSFORMATORJEV ČRNUČE za uspešno sodelovanje pri popravilu večjih transformatorskih enot. Podpisali so tudi LISTINO O PRIJATELJSKEM SODELOVANJU NADZORNIŠTVA PODBREZJE IN INVESTICIJSKE SKUPINE KOČEVJE.

gubo zato pomenijo udarec, ki se bo dolgoročno odrazil v slabih posledicah. Bajka o visokih plačah je spolitizirana fraza tistih, ki lahko komentirajo in govore o nas, je dejal, ter ob koncu omenil še problematiko preštevanih, tudi vsiljenih reorganizacij v elektrogospodarstvu, predvsem pa v distribuciji. Želimo si, je dejal, da bi imeli priložnost zastavljeno organizacijo preizkusiti v praksi in jo dograjevati, ne pa neprestano spreminjati. M. V.

Na petkovem srečanju delavcev Elektro Gorenjske so delavcem podelili jubilejne nagrade, priznanja pa so namenili nekaj organizacijam in posameznikom. Foto: F. Perdan

Iskra — 240 milijonov dolarjev izvoza

Na 14. konferenci mednarodnega trženja Iskre na Brdu pri Kranju so poudarili enoten pristop Iskre tako do tujega kot do domačega trga

Kranj — Letošnja, že štirinajsta konferenca trženja Iskre, ki se je razlikovala od vseh dosedanjih predvsem po tem, da so v letošnji, tradicionalno zunanjetrgovinsko konferenco vključili tudi trženje doma; na ta način je bila vsekakor poudarjena enovitost obravnave trgov, na katerih se Iskra pojavlja. Konferenca je imela predvsem namen nakazati usmeritve trženja v prihodnje, obenem pa je bila tudi pregled poslovnih rezultatov preteklega srednjeročnega obdobja. Analizirala je izvoz se je povečeval po povprečno za 10 odstotkov letno, od tega konvertibilni za 12,5 odstotka, ključni pa za 3,6 odstotka. Povečal se je tudi delež Iskrinega izvoza v skupnem jugoslovanskem izvozu in sicer za 1,7 odstotka v letu 1981 na 2,2 odstotka v tem letu; v primerjavi z izvozom jugoslovanske elektroin-

dustrije pa se je ta delež z 18 povečal na 21 odstotkov. Tudi delež izvoza v dežele v razvoju se je v tem obdobju povečal za skoraj 10 odstotkov.

Letošnji rezultati so prav tako ugodni. Izvoz Iskrinih izdelkov naj bi letos dosegel 240 milijonov dolarjev, kar bo za 10 odstotkov več kot lani; večina izvoza, to je 150 milijonov dolarjev, je namenjena konvertibilnim trgov. Ob tem pa si Iskra prizadeva, da bi bila prodaja njenih izdelkov uspešna tudi na domačem trgu; letos naj bi ta prodaja dosegla 99 milijard din, kar je nekoliko več

Sozd Iskra predvideva v naslednjem srednjeročnem obdobju 100 milijard dolarjev za investicije. Glede na te številke in tudi ob sedanji zmogljivosti bi se moralo to odraziti tudi v rasti izvoza — letno bi ga morali kar podvojiti.

kot lani. V prihodnjem letu bo Iskra svoja izvozna prizadevanja še povečevala, saj predvideva, da bo lahko prodala na tuje za 280 milijonov dolarjev izdelkov, ob tem pa bo uvozila približno za toliko kot letos, to je med 140 in 150 milijoni dolarjev.

Kljub tem razmeroma ugodnim številkam pa je vendarle treba vedeti, da izvoz količinsko raste zelo počasi — to pokaže primerjava sedanjega srednjeročnega obdobja z rastjo izvoza deset in več let nazaj. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi bili rezultati trženja ugodnejši — tudi o tem so spregovorili na konferenci Iskre. Sedanja ponudba izdelkov Iskre namreč stari predvsem zaradi administrativnih omejitev pri uvozu tehnologij in opreme in tudi zaradi notranjih slabosti. Zato v Iskri pripravljajo oziroma že izvajajo nekatere ukrepe, ki naj bi povečali splošno učinkovitost poslovanja. Predvsem gre za reintegracijo Iskre, s čimer naj bi postopoma povezali sorodne organizacije Iskre v večje, povečali racionalnost organizacije ipd. Programsko-strukturna prelomnica, v kateri se Iskra zaradi zahtev razvitega okolja nahaja, je narekovala Iskri, da se že letos loti prvih korakov pri reorganizaciji, le-ta pa naj bi bila končana v obdobju 1987—88. L. M.

Franc Dolenc, inovator leta I: Prepričan sem, da bomo prodrli

Ko je leta 1980 prišel v Iskra — Telematiko in začel delati na razvoju računalniškega dela telefonske centrale SI/2000 — Iskrinega telekomunikacijskega sistema lastnega razvoja, se je vsem, tudi njemu, zdelo, da hibridna vezja v njej pač morajo biti taka, kot so. Niso predstavljala problema, jemali so jih kot realno stanje. Po osem vezij za osem telefonov je bilo na eni plošči. Vendar so bile težave s servisiranjem, ker je bila na plošči precejšnja gneča. Za popravilo vsakega vezja je bilo treba razdreti vso ploščo, jo včasih celo zavreči.

Nekoč pa se je mimogrede zamislil: če bi ta sistem vezja na plošči razporedil malo drugače, vse skupaj obrnil na glavo, zamenjal nekaj elementov, ki imajo enake funkcije, a drugačne oblike, bi teh težav ne bilo. Poskusil je in uspelo je.

Zdaj je vse poenostavljeno. Številke o prihranku so sicer majhne, ker so njegovo zamisel začeli uvajati šele lani proti koncu leta. Vsak priključek je cenejši 1500 do 2000 dinarjev, celota 70.000 priključkov pa pomeni 140 milijonov dinarjev prihranka. S spremembo stikalnega načrta hibridnih vezij in z večjo gostoto vezij na ploščah tiskanega vezja so se zmanjšali proizvodni stroški, povečala se je zanesljivost in pocenilo se je servisiranje. S to originalno rešitvijo pa je bila omogočena tudi zamenjava zelo dragih uvoženih LED — prikazovalnikov s spominom s cenejšimi in posebnim dodatnim dekorjem. Za to inovacijo je bil dipl. inž. Franc Dolenc iz Telematike imenovan v Kranju za inovatorja leta 1984. To je bila njegova prva inovacija, več majhnih »pogruhtacij« ni uveljavjal.

Vendar je zanj hibridno vezje že preteklost. Dela veliko pomembnejšo novost, optimizacijski razvoj SI 2000. Zanj je že dobil priznanje ljubljanske televizije in bil letos maja tudi tam imenovan za inovatorja leta. Ta njegova inovacija prinaša bolj daljnosežne posledice. Z njegovo zamisljo bodo namesto sedanjih 12 omar za 1000 priključkov potrebne le še tri, poraba energije se bo zmanjšala za petkrat. Na centrali je opravil 30 sprememb. Glavni učinek pa je pocenitev central kar za 5 do 10 odstotkov. Vendar o tem drugič kaj več, saj bomo, pravi Franc Dolenc, o tej centrali zagotovo še veliko slišali.

»Tovariš Dolenc, kakšen pa je položaj inovatorja v Iskri?«

»Zdi se mi, da se prav v zadnjem času dokaj in hitro izboljšuje. Iskra Telematika pravkar sprejema nov samoupravni sporazum o inovacijah, ki je zelo stimulativen. Iskra Telematika je glede inovacij v posebnem položaju. 90 odstotkov izdelka je inovacija, razvoj, le 10 odstotkov je proizvodnja. Če tu zaostaja, nazaduješ. Zato je še kako velikega pomena stimulatívno nagrajevanje inovatorjev. Stari sporazum je bil zelo skop, preveč uravnilovski. Velikokrat je moral biti inovator zadovoljen z nagrado v višini enega, dveh osebnih dohodkov.

Prepričan sem, da bo z novim sporazumom sistem nagrajevanja rešen. Tudi organiziranost je veliko lažja, odkar jo je vzel v roko Janez Majer. Položaj inovatorjev v Telematiki je sploh nadporečen. Žal pa se ne more tako hitro spreminjati miselnost ljudi. V tovarni, kjer 90 odstotkov proizvoda predstavljata inovacija in razvoj, se večina ljudi, tudi odgovornih, še vedno premalo zaveda, kaj to pomeni. V naši tovarni se kaže jugoslovanski tehnološki vrh. Telefonska centrala SI 2000 je le eden teh velikih dosežkov.

»Kaj pa vaše želje?«
»Rad bi, da bi bili s tem, kar naredimo, konkurenčni v svetu. Imamo dovolj energije, le finančno stanje nas nekako zadržuje. A sem prepričan, da bomo prodrli. Tak projekt mora postati vsaj slovenski projekt. Ogromno človeških dela je vložena vanj in velik napredek pomeni. Ne le Iskri, temveč vsemu našemu gospodarstvu.«

D. Dolenc

Visoka mlečnost in velike izgube

Priraja mleka na Gorenjskem je nekako od začetka sedemdesetih let temeljila na tako imenovani »vojvodinski tehnologiji« — na krmiljenju krav iz vreče. Kmetijski strokovnjaki so tedaj na ves glas oznanjali »formulo« visoke mlečnosti: en kilogram močnih krmil (povedano poenostavljeno) dva litra mleka. Takšna priraja se je takrat tudi splačala, saj so bila krmila v primerjavi z ostalimi kmetijskim reprodukcijskim materialom in mlekom sorazmerno poceni, pa tudi pridelovanju domače kakovostne krme ni bilo treba namenjati veliko pozornosti.

Razmere so se kmalu spremenile. Krmila so namreč postala draga in predraga, da bi jih lahko v neomejenih količinah sipali v jasli. Kmetijski strokovnjaki so začeli doma in v svetu iskati način, kako bi ohranili (s krmili doseženo) mlečnost krav in pocenili prirajo. Na kmetijskih posestvih in tudi na nekaterih kmetijah so se tedaj odločili za pašno-košni sistem, ki je vsaj

ANTON ČERNE — direktor KŽK-jeve temeljne organizacije Kmetijstvo: »V Vojvodini so v šestdesetih letih poklali živino, ker so lahko dobro živeli le od pridelovanja koruze. Podobna »kuga« je zdaj zajela tudi Slovenijo. Priraja mleka in mesa se ne splača. Kmetje zmanjšujejo stalež živine in namesto krme raje pridelujejo krompir. Ne brez razloga. Ko je kmet pred nedavnim prodal dve kravi in štiri bikse, ki jih je redil dve leti, je dobil 690 tisočakov. Ko je isti kmet posadil hektar krompirja, je v štirih mesecih izržil 1,5 milijona dinarjev... V naši temeljni organizaciji ne nameravamo zmanjšati števila krav, ne mislimo ukiniti nobene farne, četudi nam je priraja mleka v triletnem letu prinesla za 30 milijonov dinarjev izgub. Uspehi so, napredek je, zdaj pa naj bi zavoljo preniknih odkupnih cen mleka izničili dolgoletni trud naših strokovnjakov.«

prek poletja znižal izdatke priraje. Kmetiji tudi s tem niso bili zadovoljni in so iznašli še boljše »formule« — prek poletja pašo na počez (pašo mlade, osem do deset centimetrov visoke in z beljakovinami zelo bogate trave), pridelovanje kakovostne domače krme (sena, travne in koruzne silaže) in malenkostno dodajanje močnih krmil, predvsem pozimi.

Takšna tehnologija je prinesla KŽK-jevimi farmam Hrastje, Sorško polje in Cerklje rezultate, ki jih uvrščajo v evropski vrh. V letošnjem triletnem letu so za prirajo enega litra mleka porabile le 18 dekagramov krmil in na dan povprečno namolze pri eni kravi več kot 16 litrov mleka, kar pomeni, da bodo dosegle povprečno letno mlečnost 6000 litrov na kravo. S še izdatnejšim krmiljenjem travne silaže in s krmiljenjem koruzne silaže in siliranih koruznih storžev prek vsega leta bodo naslednje leto zmanjšale porabo krmil na 13 dekagramov in povečale mlečnost na 6700 litrov.

Čeprav izdatno povečujejo prirajo mleka in hkrati zmanjšujejo izdatke predvsem na račun pašne in pridelovanja kakovostne krme, se otepajo z izgubami. Nekateri ob tem na glas razmišljajo, da bi bilo najbolje vse farne, ki gospodarijo z izgubami, ukiniti in za vedno zapreti. Takšna rešitev bi bila sicer najlažja, a vendarle najbolj boleča.

C. Zaplotnik

Svizci v okras planinam

Trinajst let so se kranjskogorski lovci trudili, da so se v revirju svizci končno le obdržali — Lepa in čista visokogorska divjad

Kranjska gora — Ko se je pred več kot desetimi leti v lovskem revirju Lovske družine Kranjska gora že opazila gamsja garjavost, ki je potem neusmiljeno povsem uničila gamsji stalez, so se lovci odločili, da poskušajo naseliti dokaj redko visokogorsko divjad — male, vevericam podobne svizce. Zavedali so se da jih bodo obdržali samo tako, če bodo nenehno bedeli nad njimi.

Ko so jih nekaj s pomočjo Lovske zveze Slovenije ulovili na Grossglocknerju in jih naselili na Bavhah, so se razšli. Svizci, ki žive v kolonijah in v nešteti rojih, se težko družijo s sosednjo kolonijo, neredko pa postanejo plen lisic in planinskih orlov. Poskušali so znova, in dobili so jih v švicarskem nacionalnem parku, in jih enajst naselili pod Vošco. Lovci so jim kopali umetne rove, jim nosili suho travo, a so svizci spet ušli po svoje. Zimo so prespali v senikih na Srednjem vrhu, tri pa je vzel domov v Martuljek Alojz Mertelj, dol-

goletni gospodar Lovske družine.

»Svizci zaspe oktobra in se zbudijo aprila,« pravi. »Končno so se svizci ustalili, začeli so kopati svoje rove. Zdaj jih imamo na šestih mestih, pomnožili so se in so v lep okras našim planinam. Svizci so plašna divjad, med njimi vlada prav poseben red. Če ni hrane, počrejo slabotnejše, rove pa imajo vedno v bližini sončnih pobočij, kjer spomladi sneg najprej skopni. Ko sem jih imel v kleti, je bilo prav zanimivo, kako nizke je njihov srčni utrip, zadihajo pa komaj šestkrat v minuti.

Svizcem smo nosili hrano in tudi zato so se obdržali. Lovci smo se držali mesečnega dogovora, da svizec ne bomo streljali vse dotle, dokler se zarod ne poveča. Do danes sta bila ustreljena le dva, v revirju pa jih je okoli 70.

Razen tega da je svizec na visokih planinah prijetna popestritev, pravzaprav nima posebnega gospodarskega pomena. Ima izredno gosto in

trdo dlako, odlično za kučme; vsi pravi Sovjeti nosijo kučme uralskega svizca. Nekateri tudi zatrjujejo, da je svizecva maščoba odlično zdravilo proti revmi — v avstrijskih trgovinah je napredaj po izredno zasoljeni ceni.

Svizce ima danes še Triglavski narodni park, mi pa smo jih sedem dali jeseniški lovski družini, ki jih je z veliko skrbjo naselila v Medjem do lu. Vsi lovci želimo, da bi obiskovalci planin pustili svizce pri miru, da ne bi stikali po rojih. Živalica potrebuje mir in dosti paše, da preživi. Pravo doživetje je opazovati to divjad pri igri, nadvse čisto žival, ki iztrebke v rojih vedno zakoplje za seboj.

Vsako zimo pripravimo kranjskogorski lovci do 20 ton sena za revir, kjer sestalež gamsov je popravlja. Če ne bo spet gamskih garj, predvidevamo, da bomo imeli čez dve leti v revirju že okoli 200 gamsov. D. Sedej

CRATOMIR ZOREC

PO PREŠERNOVIH STOPINJAH V KRANJU

43. zapis

Ko že Gogala tako poudarja, da so le »bukve« požgali, je priložnost, da spregovorimo še par besed o tem požigalnem besu. Ne le v srednjem veku, že tudi v prvi polovici preteklega stoletja, je bilo kar splošno v navadi sežiganje posvetnih in »krivoverskih« knjig. Lahko bi celo trdili, da ta bolezen niti pravim izobraženim ni prizanesla. Saj je znano, da je sicer zmerni ljubljanski kanonik Jurij Zupan vele vse knjige pregrešnega Schillerja zmetati v peč. Matija Čop je sporočil Kopitarju, da je Kastelic zato natisnil toliko izvodov Čbelice, ker je prepričan, da je bo mnogo primerkov sežgala duhovščina. Drugi ljubljanski kanonik Albrecht neudrudno išče po deželi Dalmatinove biblije, da bi jih v ognju uničil. To vse je bilo pred 100 leti. A v naši bližnji preteklosti, ali je bilo kaj bolje in drugače, ko so Lahi in Švabi kurili kresove s slovenskimi knjigami? Požigalski bes, se zdi, še vedno živi kljub razdalji, ki nas loči od termin srednjega veka.

Tomu Zupan je v prvih mesecih leta 1908 zvedel od Prešernove nečakinje Marijane Vovkove povsem drugačno verzijo o domnevnem požigu pesnikovih rokopisov.

»O, zažgali pa Katra dohtarju niso nič posebnega. Le to so Katra pravili doma v Vrbi, da so stric sami morali v

Ljubljani nekaj tega zažgati, kar so pisali. Zato, da so službo dobili. Tako so nam tudi moja mati, dohtarjeva sestra pravili. Da bi bili pa teta Katra v Kranju stricu kadaj kaj prej požgali, ali pa smrti požgali, o tega pa Katra niso nikoli omenili, četudi so toliko let k nam hodili v Vrbo. — Od Čuta na Breznicah so k nam v Vrbo doli delat prišli. Vi mi to prvokrat pripovedujete, kako dolga tudi tehanta Dagarina zavoljo požigane dohtarjevih reči. To oboje je zamaženo kaj čistega novega. Tega nisem nikoli slišala. Pa tudi vem, da to ni res, da je bil Katra po Dagarinovem naročilu kaj sežgali. Vi pravite, da ne gre to za per dohtarja, da gre le zoper tehanta in da ste o tem brali in da ljudje o tem govorijo. Vi le prašate, če so tehant reči Katri, naj kaj tega sežge, kar so dohtar pisali. To pa s katro ni moglo biti. Ne, Katra in ne pri Ribiču niso zažgali Katra bi bili to »pri Ribiču« v Vrbi govorili, pa niso nikoli.

Marijana Vovkova je bila stara enajst let, ko je pozimi leta 1847 in pozimi leta 1848 živela šest mesecev pri stricu v Kranju. Njena starejša sestra Mina, ki je kot šestnajstletno deklica stregla stricu — pesniku se tik pred smrtjo, bi vedela povedati o teh stvarih kaj več. A ni ...

Svoji mlajši sestri Lenki je Katra prav ihtivo zavračala sleherno misel o požiganju:

»Nisem tacega dohtarjevega spisa (šrifte) požgala, ki bi bil dva prsta širok. Pa njemu, dohtarju, naj bi bila požgala, ki je bil za svoja pisanja tako natančen (aklihi).

Lenka pripoveduje, kako strašno je bila Katra nejevoljna, ko je slišala o tehantje, da bi bila po smrti požgala pesmi. »Vsega nam je tako manjkalo, bom pa še požigala.« Lenka odločno zavrača tudi misel, da bi ji dekan Dagarin dal tak svet:

»Katra je bila tako modre glave ženska in tako samosvoja — še preveč samosvoja, da bi se ne bila vdala v noben tak svet in v noben tak svet in v nobeno tako nagovarjanje nobenemu človeku, tudi tehantu ne na ljubo.«

Fran Levec, ki je znal tako lepo položiti ubupano Ano Jelovškovo, in ki je zmogel toliko razumevanja za vse slabosti slovenskih velikih mož, o katerih je pisal, nas skuša glede za vedno izabljenih pesnikovih spisov takole potegniti:

»A dasiravno je imela Prešernova terarna zapuščina tako žalostno usodo, vendar je možno, da se je marsikaj ohranilo, kar mislimo, da je že izgubljeno. Imel je namreč Prešeren, ki je bil kor da bi bil slutil, kaj se bo zgodilo njegovim rokopisi, to čudno in nepredvidljivo, da je svoje pesmi, tudi take, ki so bile že tiskane, lično in pristočno pisaval ter svojim dobrim prijateljem in ljubljanim ženskam dajal v prijateljski spomin. Tacih rokopisov je bil mnogo. Mnogo so jih potrgali in ugnali. Bili otroci in nevedni ljudje. A marsikaj se je ohranilo, morebiti tudi manj, kaj tega, kar bi naj izgorelo na krogu. Vsaka najdena vrstica bi nam bila draga, a blažen tisti, ki bi našel tragedijo, ki jo je menda že zasnoval Prešeren.«

Dokaz, je imel Levec prav, ko je pisal, je prav lastnorčni prepis Noveške procesije, ki ga je v Kranju pozabil pesnik svojemu znancu in klientu Antonium Ullrichu. Rokopis je edinstveno ohranjeni avtentični pesnikov zapis pesmi.

30 let juda v Kranju

Kranjski judoisti upajo, da bodo do praznovanja prihodnje leto dokončali gradnjo in ureditev svojih prostorov v Prešernovi ulici — Edini brez patronata — Ob 30-letnici bodo v Kranju organizirali močan turnir

Kranj — Prihodnje leto bo judo klub Triglav Kranj praznoval že 30-letnico delovanja. Šteje 60 pionirjev — dve sekciji imajo v osnovni šoli Staneta Žagarja in v Prešernovi šoli — in pionirsko sekcijo v klubu, 15 mladincev, kjer je močna ekipa starejših mladincev in spadajo med tri najmočnejše klube v Sloveniji, ter deset članov.

Veliko športnih zmag so dosegli v teh treh desetletjih, najbolj pa se vsele novih prostorov v Prešernovi ulici v Kranju. V eni od starih kranjskih hiš urejujejo okrog 100 kvadratnih metrov, tri prostore, kjer bodo telovadnica, prostor za uteži in klubski prostor. Zidarska dela so v glavnem končana, prekriti je treba še streho, obnoviti tla in urediti sanitarije. Telovadnico bo treba opremiti, preobleči blazine in podobno.

Letos so dobili od ZTKO za gradnjo 300.000 dinarjev, kar pa je veliko premalo za plačilo tolikšnih stroškov. Kar le morejo, naredijo udarniško, vendar stroški prehitro rastejo.

Razpis Kurnikovih nagrad

Tržič — Kulturna skupnost Tržič je razpisala Kurnikove nagrade, ki jih podeljujejo za dosežke na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti. Podelili bodo nagrado in zlato plaketo za življenjsko delo, nagrado in srebrno plaketo za jubilejno delo in tri nagrade ter bronaste plakete za dosežke v pretekli kulturni sezoni. Predloge lahko dajo Zveze kulturnih organizacij, kulturna društva in organizacije, delovne organizacije, vodstva krajevnih skupnosti ter posamezniki. Pismene predloge, ki morajo vsebovati utemeljitve, bo Kulturna skupnost Tržič sprejemala do 2. decembra. Nagrade bodo podelili februarja prihodnje leto.

Ko bi le še od kod drugod dobili kakšno denarno pomoč! Kot pove predsednik kluba Vili Klemenčič, je judo klub edina panoga tekmovalnega športa v Kranju, ki nima patronata. Obljub s strani ZTKO je bilo veliko, vendar prave rešitve ni bilo. Mladi kranjski judoisti vendarle upajo, da se bo njihov patronat kmalu uredil. Čudijo se, da je med delovnimi organizacijami zanje tako malo zanimanja. Res je, da judo ni razvpite kot smučanje, nogomet, hokej in podobni športi, vendar je v predlogu slovenskega nacionalnega športa vključen med prednostne panoge, saj je edini šport poleg hokeja, ki ima v prvi zvezni ligi kar tri slovenske predstavnice, Olimpijo Ljubljana, klub Ivo Reja iz Celja in Impol iz Slovenske Bistrice. Več kot polovica jugoslovanske reprezentance je iz Slovenije.

Ob 30-letnici bodo kranjski judoisti organizirali v Kranju močan turnir, na katerem bo nastopila jugoslovanska elita z olimpijcem Francom Očkom in Filipom Leščakom, veliko število odličnih tekmovalcev pa pričakujejo tudi iz Italije, Avstrije, Francije in Poljske.

D. Dolenc

Popravek

V petkovi številki Gorenjskega glasa smo na strani, namenjeni mladinskemu kongresu, pod naslovom Varčevanje zapisali, da je »letni proračun za obrambo vreden toliko kot 120 milijonov enosobnih stanovanj«. Poda'ek, ki ga prinaša gradivo o tezah za 12. mladinski kongres, ne drži. Gre za 120 tisoč enosobnih stanovanj. Mladinska organizacija in uredništvo časopisa se bralcem za napako opravičujeta.

Britanci so zvesti Kranjski gori

V letošnji zimski sezoni bo v Kranjski gori največ britanskih gostov — Poleti bodo nižje cene prizadele predvsem obmorski turizem

Kranjska gora — V Jugoslaviji letuje zelo veliko britanskih turistov, največ seveda v Dalmaciji. Britanci se radi odločajo tudi za dopust ob naših jezerih in planinah in so najštevilnejši tuji gostje na Bledu, v Bohinju in Kranjski gori.

Naše hotelirje in potovalne agencije je zato neprijetno presenetila vest, da se je v Veliki Britaniji začel hud boj med največjimi turističnimi firmami, ki so ob družbeni pomoči konkurenčno začele spuščati cene. Thomson in Intersun sta nenadoma spustila cene, tako da so morale ostale agencije umakniti vse natisnane prospekte s cenami. To so veliki stroški, povečali pa so se še zato, ker so agencije ponovno znižale cene za letovanje v Sredozemlju, Španiji, Italiji in tudi v Dalmaciji. Firma Thomson je kar za 30 odstotkov spustila cene za prihodnjo letoletno sezono.

Naš Yugotours, ki pripelje v Jugoslavijo največ britanskih gostov, ima veliko težav. Na turističnem tržišču zdaj nima običajnega prospekta s cenami, temveč le platnice. Kljub temu da so za Jugoslavijo spustili cene le za 5 odstotkov — v ostalih turističnih državah Sredozemlja do 22 odstotkov — je tudi za naš turizem to precejšen udarec.

In kako je z letovanjem Britancev v naših gorenjskih središčih? O tem smo se pogovarjali z vodjo prodajne službe Gorenjskih hotelov v Kranjski gori, Stanetom Tomazinom.

»Mi skupaj z Bledom in Bohinjem prodajamo drugačen program, program Lakes and Mountains, jezera in planine. Nižje cene bodo na naš program manj vplivale, občutneje pa na obmorski turizem. Ukrep je neprijeten za našo največjo agencijo Yugotours, saj je na britanskem tržišču dosegla lepe uspehe zato, ker uspešno sodeluje s prevoznikom, Inex-Adrio.

Yugotours pripelje v Kranjsko goro največ britanskih turistov. Letošnjo zimsko sezono imamo prodano, ker so Britanci ljubitelji miru, sprehodov, uživajo v naravi. Poleg njih bomo letos gostili še Skandinavce, prihaja vedno več Dancov.

Poseben problem so cene. Stremimo predvsem za tem, da bi z njimi dohajali angleško inflacijo, od 6 do 8 odstotkov. Zdjaj občutno znižati cene bi bilo zelo tvegano. Bled penzion ne more več nuditi za manj kot 10 angleških funtov in tudi v Kranjski gori ga ne nameravamo znižati. Danci bodo odšli za polpenzion, denimo, 200 danskih kron ali 60 nemških mark — 6000 dinarjev. Stroški pa so veliki, znatno večji kot v obmorskem turizmu.

Tujci predstavljajo kar 80 odstotkov vseh gostov, razveseljivo je, da ostajajo dalj časa kot minula leta. Čeprav se zdijo cene za domače goste visoke — ob Novem letu bo v Larixu penzion 7 200 dinarjev, v ostalih hotelih nekoliko manj — bodo v Kranjski gori pozimi tudi domači gostje. D. Sedej

MI PA NISMO SE UKLONILI

Če bi domačih izdajalcev ne bilo ...

Ana Demšar, Poličarjeva

Že tako ali tako je njena kuhinja vedno polna obiskov, te dni, ko praznuje 80-letnico, pa sploh. In Ana hiti streči s tamedinjem, s kostanjem, ki je letos sladak kot že dolgo ne, s pecivom, ki se kar potrese od same rahlosti, s čajem iz grozdja. Za njene prijatelje naj bo vse najboljšje. Saj osemdeset let človek nima vsak dan. Manjka ji pa tudi nič. Če je človek skromen in z malim zadovoljen, ima kmalu zadosti vsega. A kaj, ko ljudje niso nikoli zadovoljni. Ona pa je srečna, da je le zdrava, da prijatelji radi prihajajo v njeno hišo in da je mir. Ko bi ljudje vedeli, kaj vse pomeni mir, svoboda ...

Na hiši, ki sta jo tam nad Soro zgradila z mozem Tonetom v tridesetih letih, je na steni vzidana plošča, ki mimoidočim pove, da je šel iz te hiše v škofjeloške hribe prvi loški partizan. Tudi ulica se imenuje po njem, Demšarjeva ulica. Na Miklavža, 6. decembra leta 1941, je bilo. Doma ni smel več ostati. Nekajkrat so ga že iskali in opazovali ženo Ano, da naj se pazi. Če bodo še kaj slišali, ga bodo zaprli ... Izdajalec je moral biti blizu. Za vsako Tonetovo odsotnost so vedeli. Če bi domačih izdajalcev ne bilo, bi bilo marsikatero gorje prihranjeno.

Malo časa je bil njen Tone partizan. V dražgoški bitki se je bil, se s tovariši pretolkel v Breznico. Kako so bili izmučeni, ranjeni, bolni. Tone je imel zmznjene pete.

Ze februarja 1942. leta je padel. Prejšnji večer sta pri Jamniku v Sopotnici še govorila. Naslednji dan je padel na Stirniku v Selški dolini. 19. marca 1942 pa so prišli ponjo. Tisti večer je bila ravno na zvezi pri Tončki Hafner, rojeni Kavčič, in pri njenem očetu. Doma jo je v zgorjem stanovanju čakalo šest gestapovcev. Tilka, sestra njene stranke, jo je pričakala spodaj in jo opozorila nanje, ji prigovarjala, naj uide, da jo bodo tokrat zagotovo odgnali s seboj. Pa si ni

upala. Le na svoje domače je mislila, ker bi se Nemci gotovo znesli nad njimi.

Najprej so jo imeli v škofjeloških zaporih, potem pa v Begunjah. Groza begunjskih zaporov se je vanjo urezala za vse življenje. Nikoli ne bo pozabila velikonočne nedelje leta 1942. Vsem je to jutro nekaj težkega leglo na dušo, še v cerkvi je bilo čudno. Ko so šli k maši, so odpeljali onih petdeset talcev. V Mauthausnu so jih potem postrelili za Hitlerjev rojstni dan. Hafnerjevi najmlajši, Kaučkovci iz Stražišča, je še prejšnji večer s papirčki navila lase, da bi bila lepša za praznik. Ko se je vrnila od maše, ni bilo v sobi ne nje ne njene matere ...

Maja 1942 je šel na pot tudi njen transport. Celovec, Leipzig, Berlin, Ravensbrück. V Celovcu je ob Poljaku, ki jih je prosil kruha, prvič občutila, da jih tam, kamor jih vodijo, čaka lakota. Pa jih ni čakala le lakota, temveč tudi mraz, predvsem pa zaničevanje. Kako so se do zaporne obnašale gestapovke, hudobne, histerične ženske. Ana je taboriščnicam znala dvigovati moralo. S svojo dobro voljo jim je vlivala upanje na konec te morije, na svobodo. Iz njenih pisem so izvedele vse politične novice od doma, s fronte. Njeni domači so ji sporočali. »Teta Natalija« je bila Italija, »stric Jože« je bil Rus. Ko je prišla v taborišče pošta, je bilo vedno prvo vprašanje: »Ali ima Demšarjeva kaj pošte?« In Ana jim je pripovedovala. Če ni bilo novic, si jih je izmislila. Da jih je le bodrila. Jokala je ponoči, ko je niso videli in slišale.

Pogosto so pregledovali pošto, včasih pa so le malo prenehali. In ko je slutila, da ne bo pregleda, je domačim zapisala kaj več. Tvegala je, pa naj bo, kar mora biti. In nekoč so jo našli. Ne spominja se več, kaj je napisala, toda gestapovka, ki jo je zasliševala, je vsa razburjena vpila nanjo. Ana je dobro razumela. Ko je na svoje la-

janje hotela odgovor, ji je Ana mirno, z nasmehom dejala, da je prav nič ne razume. Takrat gestapovki vzelo sapa in le malo je manjkalo, ni nanjo spustila sapa.

Ana je ena tistih ljudi, katerih sanje imajo določen pomen. Nekaj dni pred aretacijo se sanjala, da se je most čez Soro prav pred njo prelomil čez pol in padel v vodo. Vedela je, da se je zgodilo nekaj hudega. Vzeli so jo. Po več kot deset letih so se sanje ponovile. Neko pomladno noč leta 1945 je spet sanjala, da hoče čez most, pa se spomni, da je bil porušen. A glej, most se je pred njo dvignil, se zravnil, spet je bil cel.

Tisto jutro je vsa navdušena skočila s svojimi pogradi: »Dekleta, domov bomo šle!«

In res so tiste dni Nemci v taborišču postali nemirni. Od daleč so se že zaslišali ruski topovi. Avgusta leta 1945 je prišla domov. Kako je mirna je postajala, ko so se bližali njeni Strižci. Loka! Zico, ki je vezala vrata živinskega vagona, je odlomila, samo da bi videla mesto, njen bunc, kalvarijo, cerkvico na hribočku nad Poljem. Takrat je tudi v njej vse popustilo in zapela je ...

Kako rada ima svojo Škofjo Loko in svoje ljudi. Veliko prijateljev ima. Najlepše spominja pa ima na ljudizloškega gledališča. Že pred vojno, sploh pa v letih po vojni, je bila med igralci. V Visoški kroniki je igrala mestno gospo. Švejkovo njegovo gospodinjico. Imenitne fotografije so posneli z njo pred par leti, ko so na njej odru v enem od veselih večerov zaigrali odločno iz Švejka. Ana je v črni obleki, z velikim klobukom in šopkom rumenega cvetja na njem. Vse smeje, zdaj joče. Prav iz Kranja so hodili tja dat njihovega Švejka. A kaj, ko toliko njenih prijateljev ni več: ni Stigliceve Poldke, ni Audičeve Pepeta Guzelja, ni Burdycha ... D. Dolenc

XX. srečanje mladih filmarjev Slovenije Zbir mlade ustvarjalnosti

Konec tedna bo v Kranju srečanje mladih amaterskih filmarjev iz vse Slovenije — Organizatorja Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Skupina kranjskih kinoamaterjev

Kranj — Zveza kulturnih organizacij Slovenije že dve desetletji pripravlja srečanja mladih filmskih amaterjev, ki prikazujejo najboljše iz svoje mlade ustvarjalnosti. Za letošnje jubilejno, dvajseto srečanje sta se potegovala dva soorganizatorja, Novo mesto in Kranj. Slednjic je odtehtalo dejstvo, da je v Kranju trenutno najdejavnejši klub, zrel tudi za pripravo česa tako zahtevnega kot je festival amaterskega filma.

Predsednika kluba, Skupine kranjskih kinoamaterjev, Andreja Setina, smo vprašali, koga vse pričakujejo na srečanje.

»V dveh dneh se bodo na platnu zvrstili filmi, ki jih ustvarjajo mladi med 15. in 20. letom. Pričakujemo udeležence iz vse Slovenije, med njimi mlade iz Idrije, Novega mesta, Nove Gorice, Raven na Koroškem pa tudi iz zamejstva in Švice.

Prijave za srečanje sprejema Zveza kulturnih organizacij Slovenije in jih bo vse do začetka festivala, zato sedaj še ni moč reči, koliko filmov si bomo lahko ogledali in čigavih.

S katerimi filmi bo sodeloval vaš klub?

»Naš prispevek k srečanju je zgolj organizacijski. V okviru uradnega srečanja ne bomo imeli nobene projekcije, ker pač v starostni skupini do 20 let nimamo filmov. V klubu smo pretežno nekaj starejši ustvarjalci, mlajše imamo v filmski šoli, vendar ti še ne ustvarjajo samostojno. Naši izbrani filmi bodo na ogled v petek zvečer.

Letos srečanje obeta tudi novost — videoprojekcijo.

Po srečanju — video sekcija

V skupini kranjskih kinoamaterjev je lep čas sanjajo o videu. Kljub številnim akcijam so njihove pobude ostale brez odmeva. Zdaj se jim odpirajo svetlejša obzorja. Začeli bodo namreč z video izposojevalnico. Z njo bodo nekaj zaslužili, kar jim bo omogočilo kasneje tudi ustvarjanje v tem mediju. Izposojevalnica bo odprta vsem, še posebej pa Gorenjskemu muzeju za dokumentacijo, likovnikom za likovne projekte in Prešernovemu gledališču za predstave. Načrte zavira le en problem — prostor. Obljubljen je bil sicer v gradu Kieselstein, ko bo ta slednjič obnovljen, a iz tega, kot kaže, ne bo nič.

Buren aplavz na Poljskem

Oktober so kranjski kinoamaterji sodelovali na vsepoljskem festivalu amaterskega filma. K sodelovanju so jih povabili kot najboljše slovenske in uveljavljene jugoslovanske filmarje. Na Poljskem so se mladi Kranjčani predstavili s filmi 5:1, Kolaž, Rdeča kapica, 1001 dan, Šiht osvobaja. Vsi filmi so imeli buren odmev, saj so morali projekcije ponavljati. Sila odmevni pa so bili tudi plakati, ki so napovedovali projekcijo. Zaradi provokativnosti jih niso pustili niti razobesiti.

»Sobota bo skoraj v celoti namenjena videu. Dopolodne bodo strokovnjaki iz Ljubljane mlade v video delavnici seznanili s tem novim medijem, popoldne si obetamo tudi video projekcijo. S tem se še ne ukvarja veliko klubov, tudi naš ne, vendar se kanimo za video opredeliti takoj po srečanju, če bo za to zahtevno in drago tehniko sploh dovolj denarja.

Kaj pričakujete od srečanja?

»Dobro ime, a za ceno kluba. Zakaj? Sredstva zanj smo morali zajeti iz redne filmske dejavnosti kluba. Za festival so nam bila sicer obljubljena sredstva, vendar so bila kasneje razpolovljena, tako da nam srečanje v tem trenutku pravzaprav pomeni veliko breme. Z njim bomo iz blagajne postrgali vse, kar imamo, zato je vprašljiva naša nadaljnja dejavnost. Čeprav bomo po festivalu želi lovoričke, nam to najbrž ne po posebno veliko prispevalo k preživetju kluba.

Skupina kranjskih kinoamaterjev se na festival že lep čas pripravlja z vsi resnostjo. Da bi imelo srečanje večji odmev v Kranju, ki do zdaj ni pokazal večjega zanimanja za stvaritve mladih filmskih amaterjev, so minuli soboto pripravili projekcijo filmov, s katero so napovedali srečanje. V dveurni projekciji Predjabuk se je zvrstilo devet filmov, žal le dveh amaterskih filmskih klubov, osnovne šole Bičevje in Merkur filma iz Idrije. V petek in soboto pa v Kranju pričakujejo, če že ne večino, pa vsaj vodilne izmed 50 kinoamaterskih klubov iz Slovenije.

D. Z. Žlebir

Ob knjižici Luciferjev padec Božidarja Lakote RAZPRODAJA STARIH VERZOV IN RISB

in tako včasih ko te grize poskušaš najti tisto

ušivo besedo
zapišeš jo in prodaš (mogoče ti celo kdo zaploska) in kupiš kaj drugega kakšno uporabno stvar porabiš jo in obrabiš ali pa poženeš s kolegi ta prekleti denar
teh prekletih trideset srebrnikov ampak nikoli še nisi govoril množici besed ki ti kakor praviš prihajajo iz srca ali ki ti jih neki neznani bog polaga v usta
nikoli nisi govoril ne na zboru študentov ne pred Figovcem izdajalec

Za tiste, ki poznajo Božidarja Lakoto zaradi njegovih časopisnih polemik v Železaru ali pa osebno iz mojstranskih in jeseniških gostiln, so njegove mladostne pesmi, ki jih je pravkar izdal v knjižici **Luciferjev padec**, pravzaprav presenečenje. Lakota se je doslej tako po službeni dolžnosti (zaposlen je na Centru za preučevanje samoupravljanja in informiranje v jeseniški Železarni) kot tudi po osebnem nagnjenju udeleževal predvsem na družbenopolitičnem področju — ne kot funkcionar, temveč kot kritično razmišljujoči izobraženec, in si je zaradi tega v svojem delovnem in bivalnem okolju nakopal že marsikatero nevšečnost. Iz tega zornega kota bi njegov povratek k poeziji lahko razumeli tudi kot dejanje resignacije in dvoma v smisel družbenega angažiranja, morda pa tudi le kot predah, kot nekakšen lirični intermezo v njegovi siceršnji aktivnosti.

Naj bo kakorkoli: če je to predah, je koristen predah, če je obup, je ploden obup — kajti brez sanj, ljubezni in poezije tudi s socializmom in samoupravljanjem nimamo kaj početi. Pesmi iz zbirke **Luciferjev padec** so nastajale v času avtorjeve študentske boeme v Ljubljani konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let, in so bolj ali manj prežete z vzdušjem študentskega revolta 1968. in 1971. leta. Vendar jih bolj kot neposredni politični učinek zanima globalni problem vključevanja posameznika v okolje, ki ni po njegovi meri in okusu. Ta namen pogosto dosega s parafraziranjem antičnih

mitov, saj se pesem Samo odsvit davnine sprašuje: »Je mar res, da se v mitu razkriva skrivnost ohranjena kot odsvit zgodb, ki krožijo izven časa ob ognjiščih pastirjev?« — v Nekaj vprašanih Orfeju glede nemožnosti utopije pa pravi takole: pravijo če ti rečeš besedo se zidovi razmaknejo pravijo da češnje zasveto če zapoješ da se nebo zvedri da sonce posije da radost zažari kakor sonce da zbeže vse težke misli ti pa molčiš, mar je že tudi tebe čas zastrelil ti je usmradil pesem, ne opravičuj se saj sem jo že tisočkrat slišal: objektivne okoliščine in obstoječa situacija.

So pa tudi pesmi, že zlasti v prvem delu zbirke, ki dokazujejo avtorjevo čisto lirično senzibiliteto in v katerih tudi tako obrabljeni pesniški rekviziti kot so »trenutek spoznanja«, »krik moreče praznine«, »tihe stopinje časa«, »mavrica v dlaneh« in »srebrn obraz meseca« delujejo sveže in pristno. Te pesmi so otožne, a ne morbidne. So nežne, a ne razčustvovane. In so kljub nežnosti in otožnosti polnokrvne in moške, nadihane iz polnih pljuč. Pozna se jim, da so napisane inspirativno in ne študiozno, zato se jim marsikdaj prelomi ritem in moramo zajeti sapo, preden beremo naprej. Nekatera, kot na primer Zdomska 1970, pa znajo biti kar šansonjersko spevne, z refrenom, ki učinkuje kot udarjanje koles ob tračnice: Imela je črne oči imela je bela meča na vlaku za München je gneča, gneča

kje pa je sreča, kje pa je sreča

Notranjo podobo zbirke učinkovito dopolnjujejo tudi Lakotove ilustracije oziroma osnutki za platnice. Prestavijo nas v pravljичni svet pečenščkov in drugih rogačev, pastirjev, ki piskajo prikaznim iz gozda, v svoje lastne mreže zaprednih pajkov s človeškimi obrazi, kozlov s kitarami, ki v mesečni noči pojejo podoknice dekletom na balkonih, letičih zmajev med vlemestnimi nebotičniki in drugih simpatičnih pošasti.

Knjižico **Luciferjev padec** je Božidar Lakota izdal v samozaložbi v nakladi 300 izvodov, sam jo je tudi opremil, natisnila pa jo je Delavska univerza Viktor Stražarja Jesenice. Edo Torkar

Delovno posvetovanje o kulturni dejavnosti Z javnimi tribunami bodo nadaljevali

Na oktobrskem delovnem posvetu so predstavniki kulturnih društev in skupin radovljiške občine spregovorili o svojih problemih in o delu v prihodnjem letu

Radovljica — Zveza kulturnih organizacij Radovljica je doslej pripravila pet javnih tribun, katerih namen je širok pogovor o kulturni dejavnosti posameznega kraja. Prve izkušnje pravijo, da kaže krajem prepušiti, da izberejo primeren trenutek za javno razpravo, da jih torej ne sklicuje ZKO. Pobuda naj bi torej bila pri kajevnih dejavnostih. Takšne želje imajo zdaj v Lescah, Radovljici, na Bledu in v Kropi.

Ko so spregovorili o problemih, so se seveda najprej ustavili pri prostorih. Kinodvorane bi morale biti bolj dostopne za kulturno dejavnost, kakor tudi druge primerne dvorane. Sredstva za vzdrževanje kulturnih domov v glavnem zagotavljajo kulturna društva, zato jim zmanjkuje sredstev za dejavnost. Ker je ta problem vse hušji, bi ga morali rešiti tako, da bi za vzdrževanje kulturnih domov skrbele krajevne skupnosti, ne le kulturna društva. Posebej so opozorili na prostorske probleme na Bledu in v Radovljici, tudi v Kamni gorici. Največja središča občine sta namreč brez prostorov za ljubiteljsko kulturno dejavnost. Nasprotno pa imajo v Kropi dvorano, primerno tudi pa ni živahna. Spodbuditi bi morali podmladek. Nasploh bi morali bolj usklajati kulturne prireditve, gostovanja in izmenjave. Strokovni odbori bi morali imeti večjo samostojnost, ne smejo biti podaljšana roka izvršilnega odbora ZKO.

Na področju glasbene dejavnosti, predvsem zborovskega petja, manjka strokovnjakov, ki bi svetovali, na področju instrumentalne glasbe po glasbenih pedagogov za vzgojmladih. Dali so pubudo za ustanovitev oddelka glasbene šole v Gorjah, iz katerega bi godba lahko dobivala nove člane. Pri ZKO pa naj bi odprli delovno mesto strokovnega mentorja za glasbeno področje.

Zaradi večje dejavnosti kulturnih društev, porajanja novih skupin, skrbi za kakovost dela, razširjenega programa dela ZKO ter zaradi vse večjih stroškov, ki spremljajo kulturno dejavnost (vzdrževanje domov, prevozi, elektrika, kurjava itd.) bodo kulturni skupnosti posredovali pubudo za povečanje prispevne stopnje za kulturo in s tem povečanje sredstev.

V bodoče bodo več sredstev skušali nameniti za spodbujanje strokovnega dela v društvih.

V prihodnjem letu bodo največjo pozornost namenili kakovostni bogatitvi prireditve, obogatitvi programov v pogledu kulturne vzgoje in izobraževanja, večji samostojnosti sekcij v društvih, spodbujanju kulturne ustvarjalnosti v šolah, razvoju novih oblik dela, pri čemer bodo prisluhnil predvsem željam in potrebam mladine. Tako kot doslej bodo kulturni akciji za delovne kolektive posredovali najboljše in kvalitetne programe domačih kulturnih skupin.

Program srečanja

V petek, 15. novembra — prostori galerije Nova in SKK, Delavski dom, vhod 6
od 10. do 13. ure dopoldanska pregledna projekcija
od 15. do 18. ure popoldanska pregledna projekcija
od 19. do 21. ure projekcija filmov Skupine kranjskih kinoamaterjev

Sobota, 16. novembra — Klub samoupravljalcev, Delavski dom, vhod 4 od 20. do 21. ure projekcija izbranih filmov XX. srečanja mladincev filmarjev

Peternelj razstavlja na Trati naivno sanjanje

Štirinajst podob v oljni tehniki na platnu in na steklu je postavil Jože Peternelj na ogled v osnovni šoli na Trati. Ravno dovolj jih je za spoznanje njegovega slikarstva, za sprehod po motivnih sklopih, skozi snov, ki slikar obravnava. »Človek ni nič drugega kot tisto, kar je v svojem življenju počel,« pravi Ines v Zaprthih, kar je Peternelja oblikoval, tudi danes sam upodablja. Na Trati, industrija in vsakdanost so se v izoblikovali so ga tako, kot se je vrnil v svet trpke mladosti. Vse govore o kmečkih opravilih in o Krompir, Žetev in podobno). Pustni sprevid, Veseljaki, Benetini zgodbicami se ponorčujejo iz vsakdana (Pijančkova goba, gobarjev in druge podobne slike ustvarja tudi ilustrativne slike slovenske literature (Krjavelj). Na Trati likovna govornica, njena pisateljica, da je tudi Jože Peternelj eden od tistih, ki se jim je nezadovoljevanjem) ne bodo mogli popraviti ljudem vsega, kar so doživeli. Peterneljevo slikarstvo je takšno, da bi imelo preveč povedati, da je preveč spominov v njem, da ustvarjal tako imenovano priložnost, da si ogledamo dosedanje delo tudi v manjšem obsegu, kakor ga včasih ponujajo pregledne in retrospektivne razstave, potem smo si kmalu na jasno, da se tudi tu neprisiljeno poveča igra in izpoved. Realist in na-

ivec Peternelj in »sanjač« Peternelj si ne nasprotujeta, ampak drug drugega bogatita.

Kot realist ima trdno zgrajen koncept slike. V prvi plan slik postavi človeško figuro, drugi plan — nekako v sredini slike — je rezerviran za pokrajino s hišami in zadnji plan zavzema nebo, ki ni nikoli modro, jasno, ampak vedno prepreženo z oblaki. Slikar naivce gradi vzdušje podobne na svojski način, verjetno tako, kot je že otročje naivno opazoval postavljanje jasic in domačem »bohkovem kotu«. Pastirce in ovce so v Peterneljevih slikah zamenjali tipi vaških posebnežev, ki so pravo tako okorno naslikani, da s svojo neobglenostjo odsevajo sanjski privid nečesa, kar je v preteklosti obstajalo, a tega danes ni več. Ni več takih oseb, ni več takih hišic, kritikih s slamo, in ni več tudi in nepreklicno ni več takšne zasanjane pokrajine, ki nam jo Peternelj slika. Ni več resničnosti, to so le izsanjane podobe in »nič zato, če umetnik sam ve, da slika sanje, nostalgijo, ne stvarnosti. Tudi sanje so resničnost človeškega življenja, bistvena resničnost, ki nam pomaga obstati.« Tako je zapisal Zoran Kržišnik v katalogu razstavi ob slikarjevi 50-letnici. In k zapisanemu ni moč ničesar več dodati, razen morda slikarjevih besed, kot pravi tako: »Moja veličina je v tem, da se popolnoma zavedam svoje majhnosti. Zato bom iz srca hvaležen vsakemu, ki me bo priznal vsaj za droben kamenček, vtakan v prostornost mozaik slovenske kulturne ustvarjalnosti.«

Andrej Pavlovec

13. festival Revolucija in glasba Koncert v Kranju

Kranj — V četrtek, 14. novembra, ob 19.30 bo v dvoranci glasbene šole v Kranju nastopil **Komorni orkester RTV Ljubljana** pod vodstvom dirigenta **Kristijana Ukmarja** in s **harfistko Rudo Ravnik-Kosi**. Izvedli bodo dela Janija Goloba Mi za mir za godalni orkester, Zvonimira Cigliča Concertino za harfo in godalni orkester in Bele Bartoka Divertimento za godala.

Koncert sodi v okvir 13. festivala Revolucija in glasba, ki letos poteka v trinajstih slovenskih krajih s štirinajstimi koncerti naših najvidnejših poklicnih in ljubiteljskih glasbenih kolektivov. Koncert v Kranju bo edini na Gorenjskem, ostali se bodo v tem mesecu zvrstili drugod po Sloveniji.

Naslednji koncert v kranjski glasbeni šoli pa bo v četrtek, 19. decembra, ko bo ob 19.30 nastopil Jazz kvartet Toneta Janše.

Tanki so na meji

Gledališka skupina Gledališče čez cesto Kranj vabi vse, da si ogledajo predstavo **KAREL — TANKI SO NA MEJI** v režiji Iztoka Alidiča in Krajcar Andreja. Predstava bo v torek, 12. 11. v Delavskem domu ob 20. uri.

Krajevna skupnost Zalog Po dvesto tisoč dinarjev

Predsednik sveta KS Lovro Plevel: »Iz komunalne zaostalosti smo se začeli reševati pred desetimi leti predvsem sami s samoprispevki, prispevki, prostovoljnim delom. Občutek, da smo zadnji, ker smo pač na meji, je včasih kar preveč boleč.«

Zalog — Na skrajnem vzhodnem delu kranjske občine leži krajevna skupnost Zalog z naselji Zalog, Lahovče, Cerkljanska Dobrava in Glinje. Je mejna krajevna skupnost, saj so njihovi sosede, krajanje krajevne skupnosti Komenda, že v kamniški občini. Pri zadnjem štetju je imela krajevna skupnost Zalog blizu 1000 prebivalcev. Celotno področje je kmetijsko-delavsko. Od zaposlenih pa jih ni kaj prida manj v kamniški kot v kranjski občini. Prav zato in zaradi šolske mreže tudi niso najbolj zadovoljni z avtobusnimi zvezami s Kamnikom. S Kranjem še nekako gre.

»Industrije oziroma kakšnih večjih pomembnejših objektov na našem območju ni. Gorenjska kmetijska združba TZO Cerklje ima tu zbiralnice mleka s kisarno zelja in repe. Ribiška družina Domžale pa si je na napem območju uredila ribnik, ki se pozimi spremeni v drsališče. To in pa bližnja Krvavca zadnje čase precej spodbujata razmišljanja o turizmu. Kaže, da bodo prvi objekti za kmečki turizem kmalu zrasti. Sedaj gradijo dva,« pravi predsednik sveta krajevnih skupnosti Lovro Plevel.

Za obisk in pogovor z njim in nekaterimi krajanje pa smo se odločili iz drugega razloga. Zalog je namreč ena tistih krajevnih skupnosti, kjer gradijo telefonsko omrežje. Razen tega so v Lahovčah letos začeli graditi večnamenski objekt, v katerem bodo imeli prostor za opremo gasilci, vse druge organizacije in krajevna skupnost in še zbiralnice mleka bo v njem. Gradijo pa tudi mrliške vežice.

»Iz komunalne zaostalosti smo se na našem območju začeli reševati pred desetimi leti,« ugotavlja Lovro Plevel. »Takrat smo dobili prvo asfaltirano cesto od Cerklje do meje s Komendo, za kar smo tudi zbirali denar. Potem smo se komunalno reševali predvsem sami s samoprispevki, prispevki in prostovoljnim delom. Sedanji samoprispevek se bo izteklo prihodnje leto. Računali smo, da bo mo polg ceste in večnamenskega

Lovro Plevel, predsednik sveta krajevnih skupnosti

objekta zgradili tudi telefonsko omrežje in igrišče. Kaže pa, da bo denarja dovolj le za ceste, za dokončanje doma pa ga lahko že zmanjka. Igrišče pa bo letos asfaltirano.

»Kako pa ste se lotili telefonske akcije?»

»Gradnja telefonskega omrežja smo načrtovali že pred šestimi leti. Vendar se je zaradi cene in še nekaterih drugih razlogov zatikalo. Ko pa je lani akcija stekla v okolici Cerklje, smo se je lotili tudi v naši krajevni skupnosti. Dobili smo 90 interesentov, sklenili pogodbe z njimi in se prijavili na natečaj za sredstva. Junija letos pa je začela velika prostovoljna delovna akcija. Ni še končana, vendar hitimo, da bodo telefoni zazvonili še letos. Če bo le vreme zdržalo, nam bo uspelo.»

Gradnja telefonskega omrežja na njihovem območju je izjemna. Čeprav so dobili dva milijona dinarjev iz združenih sredstev, je moral vsak bodoči naročnik prispevati še po 200.000 dinarjev in se obvezati za najmanj 50 delovnih ur. Zdaj pa kaže, da jih bo treba narediti kar 70.

Jože Smole, predsednik gradbenega odbora za gradnjo telefonskega omrežja: »Kaže, da bo prispevek na enega telefonskega naročnika skupaj s prostovoljnim delom znašal

kar okrog 25 starih milijonov. Položiti smo morali 9 kilometrov zemeljskih kablov in 8 kilometrov zračnega razvoda. Dela končujemo. Celotna investicija bo prav gotovo preseгла 20 milijonov dinarjev. Od junija naprej smo vsi zelo zavzeto delali. Težav, predvsem zaradi pomanjkanja kablov, pa je bilo veliko. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki so sodelovali v akciji, tudi Zavarovalni skupnosti Triglav, ki nam je edina od 15 organizacij združenega dela, kamor smo poslali prošnje za pomoč, odobrila 300.000 dinarjev.»

Peter Sodnik iz Zaloga: »V naši krajevni skupnosti smo že marsikaj naredili s samoprispevki in prostovoljnim delom. Zdaj gradimo dom v Lahovčah. Bojim se, da bo še vedno zmanjka

lo nekaj denarja zanj, ko se bo izteklo samoprispevek. Menim, da bi Vodna skupnost Ljubljana Sava na našem območju morala pospešiti dela na regulacijah hudournikov in nekaterih potokov, ki ob nalivih poplavljuje. Posebej to velja za Lahovče in potok Reko. Pa električno omrežje na Cerkljanski Dobravi kliče po obnovi.»

Silvester Jäger iz Lahovč: »Težava, ki ji v krajevni skupnosti sami nismo kos, so tudi odpadki. Nimamo posebnega odlagališča, divjih pa kolikor hočete. Nekaj bo treba ukreniti glede

odvoza smeti. Krajevna skupnost nima denarja za to. Z denarjem, ki smo ga dobili, smo lani komaj naredili 14 luči v javni razsvetljavi. Menim, da bi širša skupnost morala vsaj v prihodnje bolj skrbeti za takšne odmaknjene krajevnih skupnosti kot je naša. To bi prav gotovo pripomoglo tudi k živahnemu delu različnih društev in organizacij v krajevni skupnosti. Na našem območju se prav zdaj spopadamo s precejšnjimi kadrovskimi težavami, saj se vsak otepa funkcij.»

»Ne loteva se nas malodušje, vendar pa je občutek, da smo pač na meji, včasih kar preveč boleč. V primerjavi z nekaterimi drugimi področji smo morali mi položiti in nabaviti nekajkrat več kablov, a so prav tako dobili po dva milijona dinarjev. V prihodnje čaka nas na komunalnem in drugih področjih še veliko dela, menim, da bi morali takšnim mejnim krajevnim skupnostim vseeno nameniti malo več pozornosti.»

A. Zalar

30-letnica BGP Kranj — Kolektiv Bolnišnice za porodništvo in ginekologijo Kranj je v petek zvečer v Domu JLA s svečano sejo delavskega sveta proslavil obletnico svoje ustanovitve. Ob tej priložnosti so dolgoletnim delavcem podelili priznanja. Med gosti, ki so jih povabili na proslavo jubileja, je bil tudi predsednik skupščine SR Slovenije Vinko Hafner. V kulturnem programu je sodeloval Akademski pevski zbor France Prešeren. — Foto: F. Perdan

PISMA BRALCEV

ZAKAJ JE VEDNO ZAŠČITENA LE STRANKA?

V Glasu št 78 z dne 11. oktobra ste objavili pismo bralke M. Z., ki se je pritoževala, da smo jo v naši trgovini na Zlatem polju že dvakrat ogoljufali, češ da smo otroku, ki ga je poslala k nam s 1000 dinarji, po nakupu vrnil le toliko drobiža, kot če bi prinesel 500 dinarjev.

26. avgusta 1985 sem bila v blagajni jaz. Normalno jutro je bilo. Deklica, ki so jo poslali po mleko, je bila, kot se je kasneje izkazalo, 27. stranka. Od prvega trenutka, ko sem prišla ob sedmih zjutraj v blagajno, pa do torkrat, ko se je v trgovini razlegel vik in krik zaradi 1000 oziroma 500 dinarjev, blagajne nisem zapustila. Ko sem slišala obtožbo, da sem vrnila otroku premalo denarja, sem sama zahtevala, da pokličejo milico. Vpriču stranke, poslovodje in vodje enote sem zaključila blagajno in ta je bila točna. Pričakovala sem tudi, da bodo miličniki vzeli denar, z njega

vzeli prstne odtise, da bi se izkazalo, kako je v resnici bilo. Vendar, zaradi 500 ali 1000 dinarjev, pravijo, ne delajo takšnih analiz.

Kako naj dokažem, da sem pri stvari nedolžna? Človek se lahko zmoti, saj je vendar motiti se cloveško. Blagajna je pokazala, da je točna, nobenega viška ni bilo. Tudi pričo imam, ki je bil očitno, da je punčka iz denarnice potegnila petstotak. Vendar, naj zaradi 500 dinarjev sprožim sodni postopek?

Zakaj se dogajajo take stvari? Je stranka zares prepričana, da je dala tisočak? Morda pa je vendarle bil petstotak. V mojem primeru je zagotovilo bil. Nimam se za kaj opravičevati. Le to bi rada rekla: če se napaka tudi naredi, so drugačni načini za pojasnjevanje, ne pa histerično vpitje po trgovini in razburjanje prodajal in strank. In potem še objavljanje v časopisu, čeprav stvar ni dokazana. Kdo pa bo zaščitil prodajalke pred strankami?

Vesna Vidmar, poslovalnica Živil Zlato polje

Zgradili bodo igrišče

Kranj — Tudi za akcijo v krajevni skupnosti Gorenja Sava bi lahko rekli, da je sodila v program sobotne množične očiščevalne akcije. Na območju nekdanjega opuščene kamnoloma Cestnega podjetja Kranj so namreč čistili in urejali teren ter kopali za postavitev ograje. V krajevni skupnosti so se že pred dvema letoma odločili, da bodo to uredili igrišče za tenis in druge športne dejavnosti.

»Naša krajevna skupnost je nekako stisnjena in nimamo dosti prostora za takšne objekte,« je povedal član gradbenega odbora za gradnjo igrišča Asim Alidžanović. »Mladina pa se tudi nima kje zbirati. Že spomladi smo se nameravali lotiti del, vendar nam lastnik dela zemljišča, Franc Benedik iz Strazišča, ni dal soglasja. Zdaj nameravamo urediti samo del zemljišča, kjer bomo postavili tudi ograjo.»

Krajanje bodo za to akcijo prispevali 1400 prostovoljnih delovnih ur, nekateri pa tudi denar. Razen združenih sredstev občine in sredstev krajevnih skup-

nosti pa so jim priskočili na pomoč tudi Iskra Kibernetika, Tekstilindustrija Merkur. Do spomladi prihodnje leto nameravajo zgraditi prvi del igrišča. A. Z.

Gradnja telefonskega omrežja v krajevni skupnosti Zalog sodi med največje tovrstne akcije. Tudi obroči za kable kažejo, da jim bo uspela.

Na Kališah spet pasejo

Na prisojni polici nad Češnjico, na višini 730 metrov, ležijo Kališe. Gručasta vas z značilnimi skrklastimi strehami, med katere se počasi vrvira drugačna, sodobnejša cementna kritina. Ima 17 hišnih števil, od katerih dve hiši še nista vseljeni, dve pa sta že opuščeni. V vasi živi 51 ljudi in razen pri eni hiši imajo povsod tudi nekaj zemlje za obdelavo. Pri vsaki hiši vsaj eden zasluži ali ima pokojnino. Otroci se vozijo v šolo v Selca in v Železnike, odrasli na delo v Alpes, Iskro in druge selške delovne organizacije. Do vasi je speljana lepo vzdrževana makadamska cesta iz Selca, ki je sicer precej strma, toda lepo gladka in brez velikih vzponov in padcev, dolga nekaj več kot dva kilometra. Pravkar so za nje vzdrževanje v vasi izglasovali samoprispevek in računajo, da jo bodo kdaj v prihodnjih letih asfaltirali. Če ne v

celoti, pa vsaj del. Konec tedna so do vasi potegnili tudi telefonski kabel in še pred novim letom naj bi v večini hiš zazvonil telefon.

V vasi so tri večje kmetije, vendar pa glavni dohodek vasi prinaša zaslužek v dolini. Včasih pa so ljudje živeli od »furanja in golcvanja«, ko so sekali les na Jelovici in ga vozili v dolino. V preteklem stoletju se je razvilo sodarstvo, ki je do druge svetovne vojne zamrlo. Po vojni so začeli ponovno delati v gozdu, na Jelovici. Večina vaščanov, ki so bili sposobni za delo, se je zaposlila pri GG Bled, ki je gori sekal les. Tam v letih 1952 in 1953 je delo v gozdu pojenjalo, zato so se ljudje začeli obračati proti dolini. Zlasti mladina je iskala delo v Iskri in Alpesu, ki sta se v tistih letih začela razvijati.

Na prisojnih rebrih pod vasjo, kjer je bilo včasih vse polno robov in bregov med njivami, je vse več zemlje poravna-

ne in urejene tako, da jo je moč vsokositi s kosilnico in uporabljati tudi drugo kmetijsko mehanizacijo. Razen tega so nekdanje njive in travniki ograjeni, kar kaže, da tod pasejo živino.

»Pašništvo ima v naši vasi tradicijo,« je povedal Rudi Habjan, ki je zaslužil pokojnino na Jelovici in v Alpesu, sedaj pa doma gospodari in ureja manjšo kmetijo. »Krave in vole so v jeseni že včasih pasli po njivah in travnikih, mlado živino pa na planinah v Martinj vrhu, na Klom in na planini Kališnik. Kasneje se je paša, tako kot povsod, tudi pri nas opustila. Vendar sem že pred leti razmišljal, da bi na domačem posestvu uredil čredinke in pasel. Toda parcele so bile preveč razdrobljene. Ko pa smo se kmetije dogovorili in zaokrožili zemljišča, sem o tem začel ponovno razmišljati. Najprej smo leta 1981 poravnali bregove, naslednje

leto sem pripravil material in lani spomladi smo pašnike ograjili. V začetku sem mislil, da bom vse uredil sam, brez pomoči posepevalcev. Nisem bil siguren, če mi bo uspelo.

Pa so v škofjeloški zadrugi zvedeli, da urejam pašnike. Takoj se je oglasil inženir Miran Naglič, ki mi je naredil načrte, svetoval, kako naj se lotim dela, pomagali pa so mi tu-

di pri nakupu materiala. Tudi kasneje se je Naglič še večkrat oglasil, da je videl, kako je z živino in kako uspeva na pašni. Na vse pašnike smo tudi napeljali vodo in uredili letno hlev.»

V začetku je pasel svojo živino, vendar je kmalu sprevidel, da mešana živina ne more biti skupaj na paši. Zato je postal kooperant škofjeloške kmetijske zadruge in je začel rediti plemenske telice. Ko bo imel poln hlev, računa da bo v njem 12 plemenskih telic.

Tudi drugi kmetje urejajo travnike in njive, saj se v glavnem ukvarjajo z živinorejo. Največja kmeta Lotrič in Polgačnik razen pitancev redijo krave mlekarike in sta po količini mleka med največjimi v selškem proizvodnem okolju škofjeloške kmetijske zadruge. Pridelujejo pa tudi zelo dober krompir, brez umetnega gnojila in drugih dodatkov.

vendar, žal, večina le zase in za svoje ljudi, ki so raztreseni po dolini in Sloveniji. L. Bogataj

Rudi Habjan pred letnim hlevom na pašniku.

— Foto: F. Perdan

Tehnična baza AMZS Člani ne izkoristijo vseh ugodnosti

Prav zaradi številnih ugodnosti, ki jih nudi tehnična služba, se večina voznikov včlani v AMZS. V tehničnih bazah je moč zahtevam voznikov kolikor toliko zadovoljivo ustredi. Ugotavljajo pa, da se večina članstva niti ne zaveda, katere prednosti se ji ponujajo.

Kranj — Veliko voznikov se včlani v AMZS, plačajo vsakoletno članarino (letos znaša 700 dinarjev), potem pa povsem pozabijo na svoje članstvo. Šele ko jim obstane avto na cesti in kličejo vlečno službo, se spomnijo na to, saj jim ni treba seči tako globoko v denarnico kot nečlanom. Nekateri vozniki pa se za članstvo v tej organizaciji odločijo na podlagi računice: tolikšen je popust pri registraciji, tolikšen pri tehničnem pregledu, tolikšen pri občasno potrebnem testiranju luči, zavor, izpuha... Voznikov, ki se preračunano vpišejo v AMZS, bi bilo lahko več.

Usluge, ki jih nudi baza AMZS v Kranju, pretežno izkoriščajo nečlani. Tako so oktobra pomoč na cesti nudili 94 nečlanom in 42 članom. Veliko je ugodnosti, o katerih podrobno piše v knjižici AMZS, od brezplačne vleke poškodovanega vozila do 500 kilometrov, vleke okvarjenega vozila, pomoči na cesti, cenejšega tehničnega pregleda, testiranja preme in motorja s popustom, optičnega pregleda, pregleda zavor, merjenja izpušnih plinov, do brezplačnih preventivnih pregledov, s katerimi bi ta organizacija avtomobilistov rada dosegla, da bi se vozili z neoporečnimi, varnimi vozili.

Nemogoča elektronska nastavitev vžiga?

Voznikom, ki želijo elektronsko nastavitev vžiga pri svojem avtomobilu, v kranjski tehnični bazi AMZS zdaj ne morejo ustreči. Elektronska naprava, ki jim to omogoča, je namreč pokvarjena. Lep čas je že v popravilu, vendar bo bržda dobili kupiti novo. Kdaj jo bodo dobili in spet nudili usluge voznikom, ni znano.

V tehnični bazi AMZS v Kranju pravijo, da kolikor toliko uspejo nuditi vrsto kvalitetnih uslug svojim strankam. Čeravno niso najbolj zadovoljivo kadrovske zasedene (za ves obseg dela je mehanikov še premalo), voznikom ni treba dolgo čakati. O kvaliteti (in najbrž tudi cenosti) uslug pričajo tudi številni obiskovalci iz tujine, zlasti Avstriji, ki mnogo bolje od nas znajo preračunati, kje se jim splača pregledati avto. Tudi pritožb je manj, kot bi bilo pričakovati glede na število uslug.

Kako da ljudje ne poznajo številnih ugodnosti, ki jih daje članstvo v AMZS, saj smo vendar ljudje, ki bi radi povsod prihranili kak dinar? Najbrž ne gre kriviti le neosveščenih ljudi, ki si lahko v knjižici AMZS preberejo, kakšne so prednosti članstva.

Trgoval z orožjem

M. Mijovič je čez mejo nekajkrat kupil orožje in ga prodal osebam brez dovoljenja, trgoval pa je tudi s kavo, usnjenimi suknjičji in podobnim. Zaradi kaznivega dejanja nedovoljene trgovine je bil obsojen na eno leto zapora 22-letni Marjan Mijovič z Jesenic. Mijovič je lani in predlani v Avstriji nekajkrat kupil orožje, kot so pištole in puške, ter ga ponujal v nakup. Plinsko pištole je, na primer kupil za 13000 din, na Bledu pa prodal za 50000 din. Vojaško puško kalibra z 20 naboji, vredno 26450 din, je lani prodal za 80000 din, malokalibrsko puško ruske izdelave, kupljeno za 22410 din, pa je prodal za 80000 din. Prodajal je ljudem ki niso imeli dovoljenja za posedovanje orožja.

Mijovič pa ni trgoval le z orožjem. Donosno se mu je zdelo tudi kupovanje in dražje prodajati kavo; trgoval je kupil tri usnjene suknjiče, vredne 32000 din, in jih prodal na Bledu za 42000 din, ob drugi priložnosti pa je kupil šest usnjenih suknjičev od V. Z. in pet suknjičev od M. M. Kasneje in jih prodajal v Ljubljani. Kupil je tudi avtoradio s kasetofonom in zvočnik. S tem trgovanjem si je Mijovič

Franc Premru iz Podnarta

»Avto sem včeraj pripeljal na tehnični pregled, toda gume niso bile v redu, zato sem danes ponovno tu. Trenutno nisem član AMZS, vendar poznam obilo ugodnosti, ki jih nudi članstvo, zato se bom vpsal. Zdaj, ko sem v pokouju, avto sicer manj potrebujem, vendar se mi na eni od redkih voženj prav tako lahko zgodi, da bom potreboval usluge tehnične baze AMZS. Zakaj prihajam prav sem na tehnični pregled vozila? Ker je tu najboljši. Gre mi namreč za to, da mi avto temeljito pregledajo, da bom potem lahko odpravil pomanjkljivosti, ne pa zato, da bi čim ceneje prišel skozi ali da bi mi pri nepopolnem avtu pogledali skozi prste.«

Rafka Prešeren iz Tržiča

»Lani sem bil brez avtomobila, zato sem se izpisal iz AMZS. Vendar se bom spet vpsal. Ravno lani, ko nisem bil član, sem z ženinin avtom doživel karambol. Vleko avtomobila s kraja nesreče, ki je za člane zastoj, sem moral zato plačati. Danes sem tu zaradi optične

ga pregleda. Avto je bil popravljen, pa bi se rad prepričal, ali je vse v redu z njim.«

Srečko Kranjc iz Kranja

»Šest let sem že član AMZS, vpsal pa sem se prav zaradi številnih ugodnosti, ki jih je obljubljala brošura. Preračunal sem, koliko prinesejo številni popusti, in dognal, da se splača. Seveda sem mnoge od ugodnosti že večkrat izkoristil, tako testiranje zavor, optični pregled, popust imam pri registraciji... Predlanskim sem doživel tudi, da mi je avto obstal in 'izkoristil' sem tudi vleko. Vsakomur, ki se ne more odločiti med nečlanstvom in članstvom, bi svetoval slednje.«

Filip Lukan, avtomehaničar v tehnični bazi AMZS v Kranju

»Pred petnajstim v mesecu nimamo posebno veliko strank, šele teden dni po plačah nas vozniki množičneje obiskujejo. To velja tudi za brezplačni preventivni pregled. Čeravno ta nič ne stane, pa staneta popravilo in odprava pomanjkljivosti na avtu, ki jih ugotovi pregled. Žal moram reči, da za preventivni pregled še vedno ni posebnega zanimanja. Mnogi so tu resda kar pogosto, večina pa za to ugodnost ne ve ali pa je nezaupljiva. Morda mislijo, da smo povezani z milico, da jo obveščamo, kateri avtomobili so pomanjkljivi, in da voznika takoj po pregledu za prvim vogalom čakajo s kaznjivo. Bojazen je odveč. Ne preventivne preglede vozil bi morali večkrat priti vozniki, ki imajo res slaba vozila. Žal taki skrbijo le za bencin in olje, za tehnično popolnost pa ne. V bazo prihajajo številni člani AMZS pa tudi nečlani. Žal je mnogo takih članov, ki se niti ne zavedajo, koliko ugodnosti bi lahko izkoristili.«

D. Ž.

NESREČE

MOTORIST UMRL V BOLNIŠNICI

Kranj — V četrtek, 7. novembra, so iz Kliničnega centra v Ljubljani sporočili, da je za posledicami prometne nesreče umrl 18-letni Damjan Pavlin iz Kranja. Ponesrečil se je v ponedeljek, 4. novembra, na regionalni cesti Kokrica-Kranj, ko je z motornim koleškom nenadoma zavil levo. Tedaj je nasproti pravilno po svoji desni pripeljal osebni avto, ki ga je vozil 34-letni Franc Rogelj iz Zabelj. Čeprav je voznik zaviral in se umikal, nesreče ni mogel preprečiti.

TRČIL V AVTO

Škofja Loka — V križišču mestnih ulic v Podlubniku se je v četrtek, 7. novembra, zgodila prometna nesreča, ki ji je botrovalo izsiljevanje prednosti. 16-letni motorist Boris K., ki je vozil brez vozniškega dovoljenja, je s stranske ulice zapeljal na glavno v hipu, ko se je po njej pripeljal osebni avto z Vasilijem Koscem iz Škofje Loke za volanom. Motorist se je zaletel v avto in padel. Ranjenega ga je avtomobilist odpeljal v škofjeloški zdravstveni dom, od tam pa so ga odpeljali v ljubljanski Klinični center.

D. Ž.

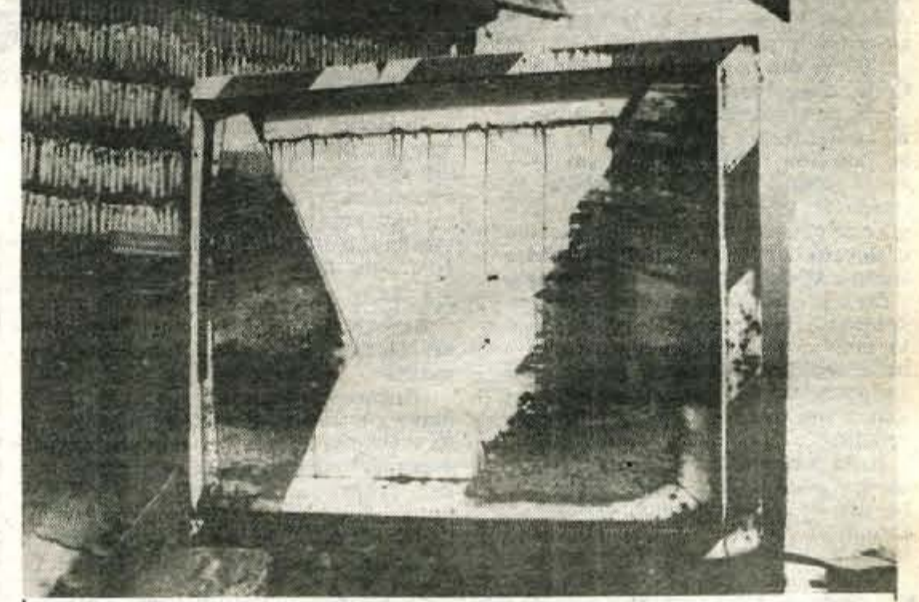
Za večjo prometno varnost Nenadne okvare

Ne samo nepazljivost in vozne razmere, tudi premajhna skrb za vozilo je lahko vzrok za prometne nezgode. Če je avtomobil že starejšega letnika, lahko nenadne okvare seveda pričakujemo. Tudi na mehanika, ki nam ureja avto, se ni vedno mogoče zanesti, marsikdaj pa avto lahko odpove, četudi imamo najboljšega vzdrževalca. Z glasnim pokom lahko odnese svečico, če ni bila dobro privita, odpade dovodna cev za bencin, ker ni bila pritrjena z zatego. Avto ne bo prišel daleč, če ne dela vzvod za plin. Ni se zgodilo le enkrat, da je odletelo kolo, ker je bilo privito le z enim vijakom, na druge pa so pozabili. Marsikateri voznik je že imel podobne težave, pa morda še hujsje.

Naglica pri urejanju avtomobila torej ni dobra. Površnost je že marsikoga stala veliko denarja, saj je bila škoda nekajkrat večja, kot pa če bi pravočasno poskrbeli za zamenjavo dotrajanega dela. Včasih se zgodi, da vozilo odpeljemo iz mehanične delavnice, pa nam za prvim ovinkom znova odpove. Zato vedno zahtevajmo preskus vožnje. Tudi kratak pogled, pa čeprav smo nestrokovnjaki, včasih že zadošča, da odkrijemo napako, ki je nastala zaradi mehanikove površnosti.

Četudi z avtomobilom nimamo težav, pa je le treba včasih pogledati pod pokrov motorja ali v podvozje. Avtomobilski deli niso večni, morda še pravočasno ugledamo del, ki ga je treba zamenjati, še preden nas okvara spomni na to. Stalna skrb za vozilo je torej ne le podaljševanje dobrega stanja vozila, temveč tudi pogoj za varno vožnjo je del prometne preventive.

Mrak

Nekoristno ogledalo — Od dotrajanosti počrnelo ogledalo v ostrem ovinku na Ovsisih pri Podnartu je za povrh še razbito. V takšni »izvedbi« pač ne služi svojemu namenu — varnejši vožnji skozi ovinek. — Foto: F. Perdan

Pijačo prodajal za svoj žep

Bled — Delavci UNZ Kranj so ovdali temeljnemu javnemu tožilstvu Franca V. zaradi suma tatvine. Osumljen je, da je v dveh letih kot voznik pri Špeceriji Bled vzel več zabojev alkoholnih pijač in brezalkoholnih pijač ter jih prodal, največkrat zasebnim gostilničarjem. To je počenjal na enak način: brez vednosti skladiščnikov je naložil po nekaj deset zabojev piva ter jih pomešal med ostalo blago in pijačo. Ko je naložil 45 zabojev piva, ga je odpeljal v priročno skladišče na Bledu in kasneje z embalažo vred prodal zasebnemu gostilničarju. Samo s tem je oškodoval Špecerijo Bled za 44.802 din, za pivo pa je dobil 25.000 din. Avgusta lani je na podoben način prodal v Radovljici deset zabojev piva, junija letos pa kar dva sode piva, skupaj 100 litrov. Pivo je prodal

za 8000 din, Špecerija pa je bila oškodovala za 23.350 din. Pijače ni vedno prodal; ko jo je naložil v skladišču, jo je dostavil v gostilno in kasneje tja povabil prijatelje, da so mu pomagali popiti zaboj ali dva vina. Tudi znanca je »preskrbel« pijačo po nižji ceni. Na tovrtnjak je konec maja letos dal tri zaboje vina za znanca, ki je gradil hišo, ta pa mu je za vino plačal polovico vrednosti. S takimi dejanji je Franc V. oškodoval Špecerijo Bled za 101.165 din.

Še enkrat: Maščevanje je sladko

Delavci milice in UNZ v Kranju so zaradi kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari temeljnemu javnemu tožilstvu ovadili Alojza Tomažiča z Visokega, ki je utemeljeno osumljen, da je na njivah kmetov z Visokega in Luž na koruzna stebila navezal železne palice. S tem je hotel poškodovati stroje za siliranje koruze. Škoda na okvarjenih strojih je velika, še večja pa zato, ker je delo na polju zastalo. Z odkritjem osumljenca je konec negotovosti kmetov, ki poslej lahko nemoteno delajo.

Naj še dodamo, da oškodovanec, o katerem smo pisali pod tem naslovom minul tork, ni bil v komisiji za zlobo zemlje na Visokem.

Ogenj na strehi

Sebenje — V soboto, 9. novembra, je zagorela hiša Janeza in Petra Megliča iz Sebenj. Janez Meglič je to dopoldne izoliral novo strešno konstrukcijo, pri tem pa si je svetil z močno žarnico. Njen kabel je bil speljan na podstrešje in obešen na lesene lege. Ko se je Meglič za nekaj minut oddaljil, je žarnica padla na tla in se razbila, nato pa zanetila kartonske škatle. Ogenj je skušal zadušiti lastnik sam, vendar je to uspelo šele gasilcem. Gmotno škodo so ocenili na dva milijona dinarjev.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

ZNESEL SE JE NAD ZAPORNICAMI

Ko se je ondan peljal čez Žirovnico, so se pred kolesarjem spustile železniške polzapornice. Kljub vsemu, saj je tega že vajen, se je zapeljal čez tيره, pri tem pa padel in se potolkel. V jezi je nato jel udrihati po zapornici, dokler je ni zlomil.

IMENITNI GOSTJE

Ni še dolgo, kar so imeli v hotelu v Podvinu imenitne gostje, Avstrijce. Na vsa usta so hvalili hrano in vino, modro pa so molčali o dveh srebrnih solnicah, ki sta skrivoma izginili v ženski torbici. Ker so v hotelu sodili, da račun velja le za hrano in zapitek, bodo morali gostje solnici vrniti.

zavaruje triglav

Košarkarji Triglava v slovenski članski ligi

Igra za sredino prvenstvene lestvice

KRANJ — Moška in ženska košarka imata v Kranju bogato igralno zgodovino, igrali so pod lesenimi tablam na igrišču, kjer je sedaj avtobusna postaja, in v Savskem logu. Toda razmere so se spremenile in sedaj moška ter ženska košarkarska vrsta igrata prvenstvena srečanja v dvoranah na Planini. Poleti pa trenirata na stadionu Stanka Mlakarja. Že nekaj let člansko moštvo Triglava nastopa v enotni slovenski ligi, ki je letos s prihodom celjske Libele in z okrepitevami ostalih klubov najmočnejša v zadnjih letih. Razveseljivo je, da je Triglav iz Kranja edino moštvo, ki igra s svojimi igralci, ki so se kalili v domačih pionirskih, kadetskimi in mladinskih moštvi. Edina okrepitev Triglava v tej sezoni je igralec iz Novega mesta Jure Rihart.

Letos je člansko moštvo začelo priprave prej kot v preteklih letih. Njihove kondicijske priprave so se začele konec avgusta na stadionu Stanka Mlakarja in nato nadaljevale v dvoranah na Planini. Za njimi je v republiški ligi že pet kol, Triglavani so zmagali le doma v srečanju z moštvom Cometa. To je tudi razumljivo, saj so imeli skupne priprave le tri dni v Tolminu in tudi žreb jim ni bil naklonjen, saj so že v prvih kolih dobili za nasprotnike moštva, ki bodo krojila slovenski moški košarkarski vrh. To so: povratnik iz prve B lige Libela iz Celja, okrepljeni Slovan in Ilirija iz Ljubljane, domžalski Helios in novinec v ligi Nanos iz Postojne. Ta se je še posebno dobro okrepil, saj je v svoje vrste dobil kar tri igralce, ki imajo že prvotnega izkušnje. Triglav ne obupa. Je najmlajše moštvo v slovenski ligi, a vseeno pospešeno trenira štirikrat na teden, v glavnem v dveh turnusih, še posebej dijaki in študentje. Naj zapišemo še, da se je to moštvo med pripravami kalilo s prijateljskimi tekmami z močnimi nasprotniki in si nabiralo moči za prvenstveno sezono in svoje samozaupanje.

Košarkarsko moško moštvo Triglava je v petih kolih osvojilo le dve točki. Kot že rečeno so doma premagali Comet iz Ilirske Bistrice, dobro so igrali s celjsko Libelo. Toda vseeno;

prvenstvo gre naprej in za mnenje smo o tej prvenstveni sezoni povprašali trenerja in tri igralce.

Upamo, da ne bomo med zadnjimi

Vsekakor se je iz njihovih izjav lahko dojel, da ne računajo na neuspehe in da se bodo borili za sredino lestvice. Še na misel jim na pride, da bi bili med tistimi, ki bodo izpadli iz te slovenske lige.

MARTIN GÖRENC — trener:

»Kot vam je znano, smo s pripravami začeli šele konec avgusta. Kljub temu da smo imeli težka trening srečanja, se v ekipi še vedno poznata mladost in neizkušnost. Lahko vam povem, da sta se resno poškodovala dva ključna igralca. To sta Škrjanc in Kern. Res je, da imamo v prvih šestih kolih šest močnih moštev. To so Libela, Nanos, Novoles, Slovan, Ilirija in Helios. To je domače mlado moštvo, a s trdim delom bomo nadoknadili vse zamujeno. V drugem delu prvenstva se bomo pokazali v boljši luči in tudi zmagovali. Osmo do deveto mesto bi bilo velik uspeh za naše moštvo. Upajmo torej na boljše čase.«

DUŠAN METELKO — dvaindvajset let, krilo, zaposlen v Iskri Kibernetika:

»Košarko sem začel igrati pri Triglavu kot mladinec pred devetimi leti in v članskem moštvu sem šesto sezono. Naš cilj je obstanek v ligi. Sam sem prepričan, da bomo lahko višje kot pri dnu lestvice. Žreb v prvenstvo je bil težak in še dva poškodovana igralca imamo. Če bi igrala še Škr-

janc in Kern, bi bilo bolje. Toda z malo več športne sreče nam bo uspelo.«

JURE STAVROV — sedemnajstletni dijak srednje šole:

»Pred tremi leti sem začel pri kadetih. V članski vrsti je to moja prva sezona. Čeprav smo oslajeni zaradi poškodb dveh ključnih igralcev, sem prepričan, da bi kljub težkemu žrebu na katerem od teh srečanj lahko tudi zmagali. A kar je bilo, je bilo. Športna sreča nam je obrnila hrbet.«

JURE RIHART — triindvajsetletni študent gradbeništva v Ljubljani, doma iz Novega mesta:

»Pred desetimi leti sem začel ko-

šarkarsko pot pri Novolesu in sedaj igram za kranjski Triglav. To je predvsem mlado in neizkušeno moštvo. Je pa prava družina, ki jo veže pravo tovarštvo. Imamo veliko volje do treningov in tekem. Prav to nas zavezuje, da hočemo nadoknaditi vse tisto, kar nam še manjka in v takem moštvu, kot je Triglav, ne bo težko. Prepričan sem, da nam bo uspela uvrstitve v sredino lestvice.«

Napovedi so smele in moštvo zelimo čimveč uspehov na republiški moški ligi. Za to vrsto igrajo: Omanhen (kapetan), Žura, Podlibnik, Rihar, Metelko, Bidovec, Korošec, Horvat, Korošec, Križnar, Kern, Škrjanc in mladinci: Stavrov, Kolar, Ovin, Remic, Senčar ter Žgaga. Pri vojakih pa so Golob, Tadič, Rozman, Poljanšek in Brešar, ki so bili še lani steber prve peterke.

D. Humer
Foto: F. Perdan

V gorenjski ligi deset ekip

Kranj — Predstavniki namiznotenjskih klubov so se dogovorili, da bo letos v gorenjski ligi nastopalo deset ekip: poleg lanskega prvaka Jesenic še Murova, Sava, Triglav, Kondor, Gumar, Lesce, Križe, LTH in Ljubno. Tekmovanje se bo pričelo 23. novembra v Strazišču.

J. Starman

Pogovor s poklicnim trenerjem ASK Triglav Slavkom Zupancem

Načrtni program dela pogoj za uspehe

KRANJ — Letos marca je svoje poklicne dejavnosti začel kot trener alpskega smučanja združevati pri ASK Triglav Slavko Zupanc. To je sedemindvajsetletni diplomirani telesno vzgojni delavec, diplomant smučanja, na fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani, doma iz Preddvora. Tako se je alpski smučarski klub Triglav iz Kranja za poklicnim strokovnjakom Daretom Štularjem okrepil še z Slavkom Zupancem.

»V študentskih letih sem se ukvarjal skoraj z vsemi športi, ki so bili tedaj na vasi. Ko sem končal študij na »faksu«, sem začel kot trener alpskega smučanja delati honorarno s cibicani pri Triglavu. To delo sem opravljal pet let in bil leto dni tudi pomočnik Aleša Gartnerja, zveznega trenerja B moške reprezentance. Sedaj imam kot poklicni trener pri Triglavu na skrbi selekcijo starejših pionirjev, Dare Štular pa trenira vrsto mladincev. Honorarni trenerji pa delajo s cibicani, mlajšimi pionirji in pionirkami. Aktivnih honorarnih trenerjev je pri ASK Triglavu šest, ostali mlajši pa delajo po dogovoru kot pomočniki.

Za letošnjo sezono smo s pripravami začeli že maja. Naši pionirji in mladinci imajo za seboj že tri snežne treninge na Ledinah, v Hintertuxu in Kaprunu. Dokler ne bo zapadel sneg tudi pri nas, bomo še vadili na ledenikih v Kaprunu. Upajmo, da bo kmalu, saj so treningi na tujem snegu predragi za žepne staršev.

Za letošnjo sezono smo načrtovali, seveda po programu vadbe, da morata dva naša tekmovalca doseči take

drsko ploskev, je to ni odvrnilo od novih in novih podvigov.

Pričakovali smo le mamice in njihove ljubljence, vendar smo med pari opazili tudi drugačne kombinacije: babico in vnučka ter tudi dva očka s hčerkama — Milan Bajde iz Kranja je pripeljal dveipolletno Nino, njegov brat Franci pa leto starejšo Anito.

»Hčerka komaj čaka ponedeljka, da jo jaz ali žena, kdor ima več časa, odpelje na razvedrilo v vrtec Mojca,« je povedal Milan. »Nina ne hodi v vrtec in ni navajena na tolik-

Milan Bajde s hčero Nino.

Mirjana Ovsenek je lahko le opazovala, kako se je hčerka Nana korajžno spuščala po toboganu.

šno število otrok. Tu ima lepo priložnost, da se privadi družine in da postane malce bolj korajžna. Tovrstna rekreacija ugaja tudi meni. Včasih sem igral nogomet, a sem si tako poškodoval koleno, da bi le težko zmozel zahtevnejšo vadbo.

Nazadnje smo povprašali še tovarišico Cilko Dežman. V čem je namen skupne rekreacije, nas je zanimalo.

»Otroci se navadijo skupinskega življenja, starši spoznajo njihove vrline. Koliko so samostojni, se vidi predvsem takrat, ko starši vadijo posebej,

Košarkarice prvakinje

Kranj — Na občinskem prvenstvu v košarki za starejše pionirke je sodelovalo šest ekip, med njimi štiri iz Kranja. V izenačenem tekmovalstvu so zmagale igralke z osnovne šole Bratstvo in enotnost pred košarkaricami OŠ Janja in Stanka Mlakarja iz Senčurja in ekipo OŠ Davorina Jenka iz Cerkelj. Na naslednja mesta so se razvrstile ekipe iz osnovnih šol Simona Jenka, Lucijana Seljaka in Staneta Žagarja. Najbolj so se izkazale: Hacinova (D. Jenko), Gerbajsova, Gruberjeva in Tomačeva (vse Bratstvo in enotnost) ter Krekova (L. Seljak).

M. Veber

Plavanje

Slovenija zmagala v Celovcu

KRANJ — V zimskem bazenu v Celovcu je bil pred dnevi drugi troboj novega ciklusa tekmovalcev in plavalcev Julijske Krajine, Koroške in Slovenije. Najuspešnejši so bili plavalci in plavalke iz Slovenije, ki so v moštveni razvrstitvi zmagali s 171 točkami. Druga je bila Furlanija Julijska Krajina s 121, tretja pa Koroška, ki si je priplavala 100 točk.

Rezultati moški: 100 m kravl: 2. Marinič 55,09, 400 m kravl: 1. D. Petrič 4:10,29, 100 m prsno: 5. Šolar 1:14,01, 100 m delfin: 1. Marenčič 1:00,37, 4 x 100 m kravl: 1. Slovenija 3:48,50, 4 x 100 m mešano: 1. Slovenija 4:13,58, ženske: 100 m delfin: 2. Kalan 1:09,53, 200 m mešano: 2. Kalan 3:30,84, 4 x 100 m kravl: 1. Slovenija 4:21,13, 4 x 100 m mešano: 1. Slovenija 4:46,41.

-dh

REKREACIJA ZA STARŠE IN NJIHOVE OTROKE

Jaz sem mali mucek, žogico imam ...

Partizan Kranj, ki dobro skrbi za rekreacijo občanov, si je pred leti omislil tudi zanimivo rekreacijo za starše in njihove dve do štiri leta stare otroke.

Kranj — Starši in njihovi malčki imajo skupno vadbo vsak ponedeljek od petih do šestih popoldne, od jeseni do spomladi. Letos so nekajkrat že gostovali v športni dvorani na Planini, vendar so se potem preselili v bližnji vrtec Mojca, kjer so sicer na tesnem s prostorom, a imajo na voljo več igral (in premalo športnega orodja). Otroci so namreč zelo zahtevni. Če jim tovarišiči Cilka Dežman in Pavla Šavs iz Kranja ne ponudita vsakih nekaj minut kaj drugega, se že dolgočasijo in razburjajo — z jokom kajpak.

Zvedavo so pogledovali v našega fotoreporterja, ko je pritskal na sprožilec aparata, in zato so še pogumneje z žogo podirali keglje. Mali junaki so določili, da jim bodo keglje pobirali in postavljali kar njihovi starši. Da ne bodo stali križem rok, če so že prišli na rekreacijo! Potem je povzdignila glas tovarišica Cilka, za njo še otroci. »Jaz sem mali mucek, pri-

Cilka Dežman že več let vodi rekreacijo za starše in otroke. — Foto: F. Perdan

den mucek, žogico imam, a je nočem zase, jo Anici poddam ...« je čmdevalo po vrtec Mojca in žoga je skakljala od enega do drugega, dokler niso prišli na vrsto prav vsi. Hudo

narobe bi bilo, če bi tovarišiči koga izpustili. Nato so se starši, otroci in tovarišiči odpravili v mesto nakupovat balončke (da ne bo pomote: to je bil le uvod v naslednjo igrico) pa je vsakega tako hudo razneslo, da je vse skupaj pometalo po podu ...

Mirjana Ovsenek iz Kranja in njena več kot štirinajst mesecev stara hči Nina sta igrivo družino opazovali od daleč. »Sestra hodi s hčerko na rekreacijo že dlje časa in ji zelo ugaja. Tudi mene je zanimalo, kako to poteka in sem tokrat prvič pripeljala tudi svojo hčerko. Tovrstna rekreacija je vsekakor koristna, predvsem za otroke, ki ne hodijo v vrtec, vendar je naša Nina le še premajhna, da bi lahko sodelovala. Čez pol leta bo že boljše,« je povedala Mirjana, mala Nina pa se ni kaj dosti menila za to, kar je govorila mamica, in se vztrajno lezla na tobogan in se spuščala po njem. Četudi je nekajkrat z noskom udarila ob

C. Zaplotnik

Izbral sem PRAVO OKNO!

KLIOKNA LOGATEC

SLOVENIJA iz nadvse kakovostnega notranjskega lesa

- sodobna izvedba
- vrhunska kakovost
- prihranek energije
- enostavna montaža
- posebnost - izdelava po meri

POKLIČITE (061) 741-711

Mercator — Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske
TOZD AGROMEHANIKA, KRANJ-HRASTJE

Izredna priložnost — velika izbira in ugodne cene — prodaja avtomobilskih prikolic TOMO VINKOVIČ — TEHNIKA, Bjelovar

Prikolice so nosilnosti 250, 350 in 450 kg, torzijsko vzmetene. Dobite jih v različnih izvedbah (tudi za čolne).

Obiščite nas v Kranju, Koroška 25, tel.: 24-786 in v Hrastju pri Kranju, tel.: 064-23-485 in 23-059.

Na zalogi so tudi priključne kljuge za različne vrste avtomobilov.

LIPA
POHIŠTVO
**SALON V
KRANJU**

V prizidku večnamenske
dvorane PPC Gorenjski
sejem

MOJ GLAS

Ureditev gospodinjstva je prijetna naloga. V želji, zadovoljiti vsak okus in vsak žep, smo poskrbeli za še boljše in kompletnejšo ponudbo in tako boste lahko v I. nadstropju **ASTRE** našli med različnimi ogrevali, svetili, belo tehniko in še posebej posodo nekaj tudi za svoj dom.

ASTRA Blagovnica
Kranj

INEX ADRIA AVIOPROMET LJUBLJANA

Komisija za delovna razmerja in izobraževanje objavlja prosta dela in naloge

VZDRŽEVANJE OPREME, OBJEKTOV, DROBNEGA INVENTARJA IN KURJENJE

(zaposeliti želimo enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom)

- Pogoji: — poklicna šola elektro smeri,
— tri leta delovnih izkušenj na področju vzdrževanja toplotnih in elektro ter drugih instalacij,
— šoferski izpit B kategorije,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje na letališču in obmejnem področju.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov INEX ADRIA AVIOPROMET Ljubljana, Kuzmičeva 7. Vloge brez dokazil ne bomo upoštevali.

ZCP CESTNO PODJETJE KRANJ

Odbor za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje in varstvo cest objavlja naslednja dela in naloge:

1. VZDRŽEVANJE CESTE

- za enoto Kranj I, II. — 2 delavca
- za enoto Škofja Loka na relaciji Trebija—Gorenja vas — 1 delavec
- za enoto Škofja Loka na relaciji Gorenja vas—Poljane — 1 delavec
- za enoto Škofja Loka na relaciji Poljane—Log — 1 delavec
- za enoto Škofja Loka na področju Škofje Loke — 1 delavec
- za enoto Jesenice — 1 delavec

Pogoji: — priučen delavec — cestar z internim izpitom oziroma strokovnim tečajem, 1 leto delovnih izkušenj, starejši od 18 let, trimesečno poskusno delo

2. ČRKPLESKARSKA DELA (1 delavec)

Pogoji: — KV pleskar, 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah, starejši od 18 let, trimesečno poskusno delo

Za vsa objavljena dela in naloge bodo delavci združevali delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: ZCP Cestno podjetje Kranj, Jezerska cesta 20.

Izbira bo opravljena v zakonitem roku. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po sprejemu sklepa.

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR KRANJ

NA MERKURJEVEM oddelku orodja v prvem nadstropju **GLOBUSA** imajo na zalogi še nekaj namiznih šivalnih strojev **BAGAT** po zelo ugodnih cenah. Na voljo je tudi nekaj tipov v omaricah in vitrinah, tako da je izbira velika in lahko zadovolji različnim potrebam.

KOVINSKO PODJETJE KRANJ, Šuceva 27

Komisija za delovna razmerja na podlagi sklepa objavlja razpis naslednjih del in nalog za nedoločen čas

1. OPRAVLJANJE KLJUČAVNIČARSKIH DEL — več KV delavcev

Pogoji: — da imajo končano poklicno šolo ključavničarske smeri in dve leti delovnih izkušenj

2. OPRAVLJANJE MANJ ZAHTEVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL — več PK delavcev

Pogoji: — da imajo popolno ali nepopolno šolo ključavničarske smeri in eno leto delovnih izkušenj

3. OPRAVLJANJE ENOSTAVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL — več NK delavcev

Pogoji: — da imajo popolno ali nepopolno osnovno šolo

4. KURJAČA — VZDRŽEVALCA

Pogoji: — da ima poklicno šolo ustrezne usmeritve,
— eno leto delovnih izkušenj,
— tečaj za kurjača.

Komisija za delovna razmerja objavlja še dela in naloge za določen čas:

5. DELAVCA ZA NADOMEŠČANJE DELAVKE, ki je na porodniškem dopustu, lahko tudi pripravnik — en delavec(ka)

Pogoji: — srednja ekonomska šola ali V. stopnja usmerjena izobraževanja

Poskusno delo v skladu s samoupravnimi akti delovne organizacije. Kandidati naj pisne prijave o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva ulica 27, Kranj. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku roka prijave.

GOZDNO GOSPODARSTVO TOZD Gozdarstvo Bohinj

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge
ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poskusno delo traja 20 dni.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi tega oglasa na naslov: TOZD Gozdarstvo Bohinj, Grajska 10, Bohinjska Bistrica.

ŽG — ŽTO LJUBLJANA

TOZD za promet Jesenice, M. Tita 19

STARŠI!

**SE MORDA VAŠ OTROK ODLOČA ZA BODOČI POKLIC?
STE KDAJ POMISLILI NA TO, DA BI POSTAL ŽELEZNIČAR?**

V soboto, 16. novembra 1985, ob 8. uri vam nudimo možnost, da se vi in vaš otrok seznanite z železniškimi poklici.

ŽG — ŽTO LJUBLJANA, TOZD za promet Jesenice na železniški postaji JESENICE organizira odprt dan železnice.

Predstavili vam bomo:

- načine in pogoje dela na železnici,
- možnosti usposabljanja za železniške poklice,
- prednosti železniških poklicev,
- seznanili z dejavnostmi in poklici v:
 - tozdih za promet (vključno transportno manipulativna dejavnost)
 - tozdih za vleko vlakov
 - tozdih za tehnično vozovno dejavnost
 - tozdih centralnih delavnic
 - tozdih SVTK (signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav)
 - Podjetju za elektrifikacijo prog

Možen bo ogled vsakega poklica posebej.

Odprt dan je namenjen učencem 8. razredov osnovnih šol in njihovim staršem, zaželeno pa je, da se tega dne udeležijo tudi učenci nižjih razredov osnovnih šol s svojimi starši ter zainteresirani kandidati za izobraževanje odraslih.

Iskra

ISKRA — Industrija za električna orodja Kranj, p. o. KRANJ, Savska loka 4

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke delovne organizacije objavlja prosta dela

DELAVCA V LAKIRNICI

Od kandidatov za zaposlitev pričakujemo, da ob izpolnjevanju splošnih izpolnjujejo tudi naslednje posebne pogoje:

- da ima zaključeno poklicno šolo ličarske, avtoličarske ali pleskarske smeri in
- odslužen vojaški rok.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev bomo zbirali 8 dni po objavi na naslov: Iskra — Industrija za električna orodja Kranj, Splošno kadrovske področje, Savska loka 4, Kranj.

Ljubljanska banka

LJUBLJANSKA BANKA
Temeljna banka Gorenjske Kranj

Na podlagi sklepa 19. redne seje delavskega sveta razpisna komisija delovne skupnosti Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za

VODENJE SEKTORJA SPLOŠNIH POSLOV

Za opravljanje razpisanih del in nalog je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj;

Poleg teh morajo kandidati za razpisana dela in naloge imeti tudi:

- strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih nalog,
- osebnostne kvalitete, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih in moralnoetičnih meril, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosedanjega dela in doslednega izvajanja in utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov

Razpisana dela in naloge opravljajo delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in jih razpisujemo vsaka štiri leta. Kandidati morajo vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujejo izpolnjevanje razpisnih pogojev.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi v zaprti ovojnici na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, Kranj, Cesta JLA 1, z oznako »za razpisno komisijo«. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

MERCATOR — KMETIJSKO
ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
KRANJ Cesta JLA 2

MERCATOR — KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE,
KRANJ, JLA 2

TOZD AGROMEHANIKA KRANJ

Delavski svet TOZD razpisuje imenovanje

IPO — DIREKTORJA TOZD AGROMEHANIKA KRANJ,
za 4 leta

Za direktorja lahko izberemo osebo, ki poleg pogojev, predpisanih v 511. členu ZZZD, izpolnjuje še te pogoje:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom,
- da ima višjošolsko izobrazbo ekonomske, pravne, agronomske ali organizacijske smeri ter 3 leta delovnih uspešnih izkušenj pri organiziranju proizvodnje in prodaje kmetijskih strojev ali
- da ima srednješolsko izobrazbo ekonomske ali kmetijske smeri in 5 let uspešnih delovnih izkušenj pri organiziranju proizvodnje in prodaje kmetijskih strojev,
- da izpolnjuje družbeno-politična in moralno-etična merila v skladu z družbenim dogovorom o kadrovske politiki.

Kandidati morajo prijavi priložiti še dokazila o izpolnjevanju pogoja strokovne izobrazbe ter življenjepis. Pisne prijave sprejema Splošno kadrovske sektor Mercator — KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, z oznako »za razpisno komisijo« v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Oglašja prosta dela in naloge

za TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRANJ

— 2 PRODAJALCA

za skladišče gradbenega materiala v Hrastju in za poslovalnico v Hrastju

Posebni pogoji: — 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

za DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— 2 DIPLOMIRANA PRAVNIKA

(za določen čas za nadomeščanje delavk, ki sta na porodniškem dopustu) za delo v pravni službi

Posebni pogoji: — 2 leti delovnih izkušenj, lahko pa tudi pripravnik.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovske sektor Mercator — KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

Tekstilna industrija TEKSTILINDUS KRANJ

razglašja prosta dela oziroma naloge:

TOZD PLEMENTILNICA

1. UPRAVLJANJE BELILNEGA KONTINUIRANEGA STROJA küsters I

— 2 delavca

2. UPRAVLJANJE BELILNEGA KONTINUIRANEGA STROJA küsters II

— 2 delavca

Pogoji: — poklicna šola tekstilne, strojne ali elektro smeri (tekstilni mehanik, KV ključavničar, električar),
— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in roko vanje z gasilnimi aparati,
— zaželeno so delovne izkušnje,
— poskusno delo traja dva meseca.

DS SKUPNE SLUŽBE
KOMERCIALNI SEKTOR:

3. VODENJE SKLADIŠČA TKALSKIH UTENZILIJ

Pogoji: — srednja šola tekstilne (tekstilni mehanik) ali strojne smeri,
— 1 leto delovnih izkušenj v proizvodnji tkanin,
— poznavanje skladiščnega poslovanja in predpisov iz varstva pri delu,
— poskusno delo traja tri mesece.

VZDRŽEVALNO ENERGETSKA SLUŽBA:

4. UPRAVLJANJE PARNIH TURBIN

Pogoji: — poklicna šola strojne smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj na področju energetike,
— opravljen strokovni izpit za strojnika parne turbine,
— delo v treh izmenah,
— poskusno delo traja dva meseca

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje, naj dajo pisne prijavitve v kadrovske sektor delovne organizacije najkasneje v 8 dneh po objavi.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA ZUPANCA

Jurčkovega ata z Zalega loga

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga tako množično spremlili na zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Zali log, Dolenja vas, Suha, Predoslje

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage mame, stare mame, prababice in tašče

ANE BORKO

roj. FICKO

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu in strežnemu osebju bolnišnice Golnik. Posebno se zahvaljujemo dr. Igorju Kocjančiču za vse skrb, Tekstilindusu in Živilom, tozd Gostinstvo ter so delavcem za podarjeno cvetje. Hvala tudi g. župniku in pevcem za lep pogrebni obred.

VSEM ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJENI

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

MARIJE ŽAGAR

iz Šenčurja, roj. BENEDIČIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvala pevcom za pesem tje žalostink in g. župniku za pogrebni obred.

VSI NJENI

Več denarja in ožji programi naj bi izboljšali razmere v šolstvu

Potem ko so v petek prekinili delo, so delavci kranjske Srednje šole pedagoške, računalniške in naravoslovno matematične usmeritve včeraj, sklicali razširjen zbor delavcev, na katerem so sodelovali tudi predstavniki republiških organov s področja šolstva in predstavniki občine. Od njih so profesorji zahtevali odgovor na zahteve, na katere, pravijo, po doslej ubranih samoupravnih poteh ni bilo nobenega odgovora.

Kranj — Kot so povedali na včerajšnjem razširjenem zboru delavcev, so zahteve učiteljev kranjske gimnazije znane že nekaj časa. Gre za izboljšanje gmotnega položaja srednješolskih učiteljev, na katerega opozarjajo že domala leto dni. Vendar vse samoupravne poti, ki so jih do danes ubrali, niso prinesle rezultatov. Zato so k zahtevam o spremembi merilnih dodeljevanja sredstev izobraževalne skupnosti za najenostavnejša dela, o realnem vrednotenju učiteljevega dela, o razpolovitvi zaostajanja osebnih dohodkov v šolstvu za onimi v gospodarstvu, ter o resolucijsko postavljeni izenačeni rasti OD v izobraževanju z rasto v gospodarstvu, pridali še novo: da se omogoči normalno delovanje delegatov v Izobraževalni skupnosti Slovenije, da se na vprašanja in pobude delegatov odgovori, česar do zdaj s svojim nastopom v tej instituciji delegati SŠPRNMU niso uspeli doseči. Terjali so tudi, da je treba javnost realno obveščati o tem, kako se izboljšuje gmotni položaj izobraževanja in delavcev v njem.

Prav in razumljivo je, da delavci burno reagirajo na nedoslednosti, nepravilnosti in prepočasno uresničevanje zapisanega, vendar ne na način, ki ni v prid vzgojno-izobraževalnemu značaju ustanove. Tudi to drži, da so zahteve profesorjev s kranjske gimnazije upravičene. Vse kaže, da se nezavidljivo gmotno stanje šolstva in zaposlenih v njem doslej ni v redu reševalo, da se prepočasno zbirajo tudi sredstva, ki naj bi ublažila razlike v osebnih dohodkih in realno vrednotenju učiteljevega dela. Rešitev gmotnega položaja so pri republiškem izvršnem svetu in v izobraževalni skupnosti videli v razdeljevanju dodatnih sredstev in seveda v spremembi srednješolskih programov. Gre za krčenje in racionalizacijo programov, saj je zdaj za preširoko dejavnost očitno premalo denarja (5 tisoč učiteljev opravi toli-

ko dela kot bi ga po normativih 6.500 učiteljev, za to nadpovprečno delo pa dobijo nizke osebne dohodke).

Včerajšnji zbor delavcev, na katerem so učitelji podvomili, da bi mogoče šolstvo rešiti samo sebe, tudi ni prinesel odgovora na vprašanja in zahteve kranjskih gimnazijskih učiteljev. Gostje so poudarjali, da v Sloveniji obstaja usmeritev, ki vodi k reševanju problemov, o katerih je bila beseda, vendar jih najbrž ne bo

Dolina v cvetju in zelenju

Turistično društvo Kranjska gora si prizadeva, da bi kar najbolje uredili okolje — Tuji turisti so ocenjevali kraj in pročelja hiš

Kranjska gora — Izredni občni zbor Turističnega društva Kranjska gora je privabil v dvorano telovadnice v Kranjski gori veliko domačinov, ki že dalj časa vneto in prizadevno skrbijo za svojo okolico.

Za Kranjsko goro je kot za turistično alpsko vas izjemnega pomena, da je njeno okolje dobro urejeno. Številni poletni gostje prihajajo v Kranjsko goro zaradi miru in počitka ter sprehodov, na katerih opazijo vsako malomarno malenkost. Ni čudno, da je turistično društvo po nekajletnem mrtvilu spet dalo pobude, da bi krajani še bolje in lepše urejali okolico.

Ves kraj posredno ali neposredno živi od turizma, zato je turistično društvo pritegnilo v akcijo za ureditev kraja tudi tuje turiste. Ti so v času svojega bivanja vneto ocenjevali kraj, njihove ocene pa so ostale v zaprtih ovojnica, tako da se do konca ni vedelo, katera hiša ali izložba je turistom najbolj všeč. Turistično društvo je menilo, da je tako najbolje, najbolj pravično in pošteno, ob enem pa naj bi takšno ocenjevanje krajane še bolj spodbudilo.

A kraja svetovnega pomena in slovesa ni mogoče urediti le s skrbnimi rokami ljubiteljev rož, zato je turistično društvo načrtovalo veliko hortikulturno akcijo, zasadilo sedemdeset omorik in po Kranjski gori postavilo številne cvetlične posode. Največji uspeh — kljub različnim odzivom — pa je prometna zapora starega dela Kranjske gore in prestavitve avtobusnega postajališča. Zdjaj se hodi mimo starih pročelij le peš, fa-

mogoče odpraviti na mah. Posebna analiza izobraževalne skupnosti naj bi ugotovila, kdaj bo to mogoče. Kranjski profesorji to pričakujejo že do konca tega leta, neenakost v odnosu do gospodarstva pa naj bi odpravili postopno. Na razširjenem sestanku so delavci kranjske gimnazije zahtevali tudi, da na prihodnjem zasedanju izobraževalne skupnosti, 26. novembra, dobijo odgovor na svoja vprašanja.

Tokrat je bila beseda bolj o vsebini zahtev kranjskih gimnazijskih učiteljev, manj pa o njihovi lahkomišelnosti, kako do rešitve svojega položaja. Vzgojna škoda je velika, vendar pa je treba priznati, da je velika tudi vzgojna škoda, ki jo učenci že lep čas čutijo tudi zato, ker so njihovi učitelji preslabo plačani.

D. Z. Žlebir

Med pokopališčem in otroškim vrtcem bodo zgradili tri stanovanjske bloke

V Lescah že ropotajo gradbeni stroji

V Lescah so začeli urejati novo križišče in komunalno opremljati zemljišče za gradnjo treh stanovanjskih blokov — Združujejo komunalni in stanovanjski dinar, s čimer bodo skušali nadoknaditi zaostanek na področju komunalnega opremljanja zemljišč

Lesce — Kakor smo najavili pred dobrim mesecem dni, se je tudi zgodilo — v Lescah že ropotajo gradbeni stroji. Graditi so začeli novo križišče in pripravljati zemljišče za stanovanjsko gradnjo, kar vse sodi v okvir zazidalnega načrta Center Lesce. Novo križišče bodo uredili pri odcepu k železniški postaji, od tam bodo potegnili dostopno cesto do novih stanovanjskih blokov. Porušiti so morali dve stari stanovanjski hiši, prvo so že odstranili, z druge so že potegnili streho, kmalu tudi druge ne bo več. Cestišče bodo znižali, saj bodo le tako lahko uredili novo križišče.

Hkrati pa so zastavili tudi komunalno ureditev zemljišč za pokopališčem, kjer bodo zgradili tri stano-

vanjske bloke. Razrito je tudi zemljišče v bližini otroškega vrta, saj morajo prestaviti glavni vodovodni kanal, ki teče iz Hraš proti Lescam.

Ureditev križišča v Lescah bo veljala 119 milijonov dinarjev, dodatna komunalna oprema 35 milijonov dinarjev.

V središču Lesca bodo zgradili tri stanovanjske bloke, v njih bosta 100 stanovanj. Stanovanjska gradnja bo seveda zahtevala znatno več denarja, predračunska vrednost se surka okoli 900 milijonov dinarjev. Poudariti velja, da je hiter začetek gradnje v Lescah posledice sodelovanja in družnega dela občinske komunalne in stanovanjske skupnosti, ki sta skupaj pripravili program, družno so delo oddali tudi gradbenikom. Tako v Lescah skupaj gradita Slovenija cesta Tehnika iz Ljubljane in domači Gorenjci, ki si delita stanovanjsko gradnjo. Seveda pa sta za pridobitev posla morala zagotoviti medsebojno poslovno tehnično sodelovanje.

Za združitev komunalnega in stanovanjskega dinarja so se v radovljanski občini odločili, ker jih pestijo številni komunalni problemi in zaostajanje na tem področju in komunalna oprema zemljišč že ovirala stanovanjsko gradnjo. S skupnim programom komunalne in stanovanjske skupnosti so se odločili za družno reševanje problemov, kar seveda ob pomanjkanju denarja za komunalno opremljanje pomeni, da bo del obremenjena nosila tudi stanovanjska skupnost.

M. Volčjak

Za ureditev novega križišča pri odcepu proti železniški postaji bodo znižali cestišče, porušili pa dve stari stanovanjski hiši.

Na martinovanje v Vipavo

Vse prijavitelce za naš izlet v Vipavo obveščamo, da bo odhod v soboto, 16. novembra, ob 7. uri izrednega Creina v Kranju. Nekaj mest je trenutno še na voljo, zato vsi, ki bi radi šli z nami, pohitite s prijavi v poslovalnici Kompassa v Kranju, na Bledu in na Jesenicah.

Milijon za dan smučanja

V Kranjski gori stane dnevna vozovnica 1700 dinarjev — Žičničarji so prepričani, da bo zimska sezona kljub višjim cenam dobra

Kranjska gora — Na pobočjih Vitranca se bo letos vrtelo 22 žičnic, smučarskih vrst ali repov pa najbrž pred njimi ne bo. Slovenski žičničarji so že določili cene smučarskih vozovnic in niso majhne. Verjetno so slovenski smučarski družini celo povsem nedosegljive, saj stane dnevna vozovnica v Kranjski gori 1700 dinarjev, tedenska pa nekaj več kot 10 000 dinarjev. Pomeni, da bo treba pripraviti vsaj 10 000 dinarjev, če se bo štiričlanska družina odločila za dan smučanja.

Drži, da danes nič ni več poceni in da bo 1700 dinarjev spomladi — ob dirkaški inflaciji — pomenilo znatno manj kot se danes vidi in sliši. A kljub vsemu smo vendarle povprašali direktorja tozda žičnice v Kranjski gori, inženirja Božidarja Pristavca, kako žičničarji ocenjujejo tako povišanje in kaj pričakujejo od letošnje zime.

»Vsi stroški poslovanja so narasli hitreje kot smo pričakovali,« pravi Božidar Pristavec, »žičničarji že nekaj let vztrajno opozarjamo, da brez družbene podpore in pomoči ne moremo dobro gospodariti. Cene prevozov so bile daleč za ekonomskimi, stroški pa izjemno hitro narasčajo. Ta skok se zdaj hudo občuti, a drugega ne moremo. Za ilustracijo: v devetih mesecih smo imeli 120 milijonov celotnega prihodka, samo

zavarovalne premije pa so nas stale 7 milijonov dinarjev. Tu so še obresti na kredite, materialni stroški z drago nafto, elektriko in tako dalje.

Veliko nas stanejo redna vzdrževalna dela, nabava rezervnih delov in novih strojev. Letos smo nabavili kosilnico za teptalni stroj, tako da so smučarski tereni odlično pripravljeni. Bolje smo uredili smučišče v Gozdu Martuljku, tam poskrbeli za sanitarije in stalno reševalno služ-

Dopoldanska vozovnica bo v Kranjski gori veljala 1000 dinarjev, popoldanska 1200 dinarjev. Sezonska stane 20800 dinarjev, prenosna sindikalna pa 78000 dinarjev. Terminalske vozovnice, od treh do 15 dni so od 4900 do 19100 dinarjev. Povratna vozovnica za sedežnico Vitranca in Španov vrh je 390 dinarjev. Vozovnica za eno vožnjo na smučišču z umetnim snegom stane 400 dinarjev.

V Kranjski gori je tudi veliko sindikalnih tekmovalcev. Delovne organizacije bodo za poldnevno rezervacijo smučišča odšteli 7800 dinarjev, za celodnevno rezervacijo pa 15600 dinarjev.

bo. Bolj zadovoljni bodo tudi smučarji v Črnem vrhu.

Tudi letos bodo tuji gostje lahko kupili skupno vozovnico, ki velja za smučišča treh dežel. Stane 130 nemških mark in je zanimiva zato, ker bodo ob pomanjkanju snega v Kranjski gori lahko smučali v Trbižu ali Beljaku in obratno. Lani so to vozovnico bolj kot naši agencijski gosti kupovali Avstrijci.

V veljavi bodo popusti za večje skupine, do 20. novembra pa v predprodaji domačim smučarjem ponujamo dnevne, tedenske ali letne vozovnice nekoliko ceneje. Žičničarji smo prepričani, da kljub višjim cenam žičnice ne bodo samevale in da je še veliko takih domačih smučarjev, ki bodo zmogli stroške dnevnega ali tedenskega smučanja v Kranjski gori.

D. Sedej

Učenci pišejo in rišejo na temo NOB

Škofja Loka — Ze aprila letos je občinski odbor Zveze borcev iz Škofje Loke pozval osnovne šole na Škof-

jeloškem, da bi njihovi učenci ob 40-letnici osvoboditve sodelovali pri natečaju za najboljše spise in likovna dela na temo narodnoosvobodilne borbe. Prav te dni prvi spisi in risbe že prihajajo.

Turistični avtobusi za Alpetour

Kranj — Za prevoz zdomcev in turistov bo Alpetourov tozd Potniški promet Kranj kupil pet modernih turističnih avtobusov znamke TAM 260 A 120 T.

Vedno več zdomcev pride ob koncu tedna v domovino z avtobusi. Avtoprevozniki predvidevajo, da se bo v prihodnjih letih kar 60 odstotkov zdomcev odločalo za avtobusne prevoze v domovino in nazaj. Nove, sodobnejše avtobuse s klimatskimi napravami pa potrebuje Alpetour tudi za prevoze tujih turistov.

Nove avtobuse naj bi TAM dobavil Alpetouru že do konca marca leta 1986. Stali bodo 101 milijon dinarjev: 43,3 milijona ima Alpetour lastnih sredstev, 30,3 milijona bo kreditirala Temeljna banka Gorenjske, 27,3 milijona dinarjev pa znaša blagovni kredit.

D. D.

Slovesna razglasitev najboljših in podelitev nagrad bo 28. novembra letos na loškem gradu. Ob tej priložnosti bodo podeljena posebna priznanja tudi vsem tistim šolam, ki so bile najbolj množično odzvalne na razpis, ki pogosto organizirajo pouk z idejami naše borbe, organizirajo delovne akcije, skrbijo za partizanske spomenike, prirejajo kulturne prireditve in organizirajo kar nekaj zdravno, kulturno in humanitarno družbo.

Skico za priznanje šolam in posebnim meznikom je izdelal akademski slikar Ivo Šubic na osnovi ene od mnogih govornih partizanskih grafik.

Dela škofjeloških učencev bodo nekaj dni razstavljeni na loškem gradu.